

DOMOVINA

Izhaja 5., 15. in 25. dan vsakega meseca. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje vsakokrat po 10 kr. od garmond-vrste. Velja za celo leto 2 gld., za pol leta 1 gld., za četrť leta 50 kr. Naročnina naj se pošilja: Upravništvu „Domovine“ v Celji.

Nova vlada in njen program.

Preminolo je Taaffejevo, s pozorišča je stopilo Windischgrätzovo in provizorično Kielmanseggovo ministerstvo ter napravilo prostor novi vladi. Kaj je bilo vzrok propada teh vlad? Vzrok, v Avstriji čisto navaden. Vsa ta ministerstva niso mogla zadostiti zahtevam mnogih narodov, katere stavijo na podlagi ustave, niso jim mogla ali pa hotela pripomoči do pravic, katere so jim po tej ustavi zagotovljene. Vlade so bile ali strankarske, torej že same po sebi pristranske in nepravične, ali pa so rajši po načelu „razdvajaj in vladaj“, rušile stranke in vodile v boj drugo proti drugi ne oziraje se na opravičenost njih zahtev.

Sili se mora umakniti pravica. Po tem načelu vladalo se je do sedaj, vsakej vladi je bilo več ležeče na lastnem obstanku, kakor pa na vestnem izpolnjevanju njenih nalog in ravno to jih je pogubilo.

Avstrija je skupina mnogih narodnosti. V pravni državi ima pa vsak narod pravico prosto se razvijati v narodnopolitičnem, gospodarskem in kulturnem oziru. Res so one države, ki poznajo samo jedno narodnost, mnogo na boljsem. Država pa, ki šteje mnogo narodov, mora si skušati drugače utrditi svojo moč. Popolnoma napačno razumejo svojo nalogo oni, ki skušajo umetno in s silo staviti se na isto mesto z zgoraj omenjenimi državami, ki skušajo moč države povzdigniti s tem, da se trudijo jedni narodnosti priboriti vse, druge pa tej podvreči ali pa celo popolnoma zatreti. Čim več sil je združenih, tem močnejša je celota. Država, sestojeca iz večih narodov, je tem močnejša, čim jačji so njeni deli. Nerazmeren razvoj in nadvlada jednega dela je znamenje bolezni vsakega organizma, torej tudi države.

Pravičnost mora biti podloga vsake, pred vsem pa ustavne države. Vsak narod ima pa pravico prosto se razvijati v svojih mejah, nima pa pravice, ovirati druge narode v njihovem razvoju in napredku ter jih zatirati in naj stoji še na tako visoki kulturni stopinji. Zadnje nepravno stališče dovede do pravnega naturalizma, do zamenjavanja sile in pravice. V pravni državi se torej ne sme narodov cepiti, ne sme se s posilnim druženjem njih delov s tujimi elementi slabiti njih moči, ampak pospeševati mora se kolikor mogoče njih jednotnost. Nadvlada jednega naroda državo slabi, kajti nadvladujoči narod nikdar toliko na moči ne pridobi, kolikor zatirani izgube.

Na čisto pravni podlagi je osnovana avstrijska ustava, kolikor ne pozna nobenih predpravice posameznih narodov, ampak vsem podeljuje iste pravice. Za avstrijske razmere je pa vse to ostalo nedosežen uzor, le teorija. Ravno to nasprotje mej uzorom in resnico je do sedaj vsa vlada pokopalo.

Z Badeni-jevim ministerstvom nastopila je nova vlada, od katere se pričakuje več, kakor od njenih prednic. Nova vlada se neče dati voditi, ampak hoče sama voditi. Za naše razmere bi bilo to jako potrebno. Vodnika potrebujemo res, pa ne takega, ki bi nas vodil k slabemu, ampak k dobremu. Ko bi nova vlada s svojim vodstvom res mogla uresničiti to, česar niso mogle uresničiti vlade, ki so se dale od strank voditi, privoščil bi jej to ulogo vsak, komur je mar za pravico. Pravičnost pa je k temu nujno potrebna, samo razloček v ulogi je ne bo rešil.

In res, Badenijevo ministerstvo je pravičnost proglasilo svojim geslom. Zahteva pravičnosti pa je, da se pred vsem odstranijo in poravnajo, krivice, katere so se do sedaj posameznim narodom prizadele, da se jim da zadoščenje

in se jim pripomore do pravic, katere jim pripadajo. Ustava pa pred vsem pozna le jednako-pravne narode. Besede ministerskega predsednika o nekakem vodstvu nemškega naroda in nemške kulture tolmačijo se pa lahko na različne načine, kar se lahko razvidi iz veselega klika, katerega je zagnalo nemško časopisje. Višja stopinja kulture kakega naroda pa kakor rečeno, ne opravičuje zatiranja drugih narodov in njih kulture, pač pa daje državnikom nalogo, da tudi drugim narodom pripomorejo do kolikor mogoče visoke stopinje kulture. Posamezni narodi jedne države ne smejo si stati nasproti kot sovražniki, močnejši narod ne sme slabjših smatrati za svoj plen, ampak vsi morajo gledati, da postanejo kolikor možno krepka opora države. Sploh pa povdarjanje visoke stopinje kulture avstrijskih Nemcev (in le te moramo v Avstriji vpoštovati) ni popolnoma umestno, ker se ti glede kulture ne odlikujejo toliko od drugih avstrijskih narodov, da bi bilo to treba še posebej povdarjati, pač pa moramo pripomniti, da se nahaja v tej kulturi mnogo slovanske lasti, da bi nemško kulturo zadela občutljiva izguba, ko bi jej odvzeli to, kar je rodil sem in tje tudi slovanski duh. Nemška nadvlada bi torej nikakor ne bila umestna in opravičena in ves hrup kaže nam jasno, kako nevarne da so take nejasne besede. Pravičnost mora biti pred vsem čednost državnika, trajnemu vspehu mora se dati prednost pred hipnim.

Dalje pravi Badeni, da hoče gojiti avstrijsko tradicijo. Vse prav, ali tu moramo razločevati dvoje. Prvič, kateri so bili ohranjujoči in najzvestejši elementi avstrijske države in drugič, kako da so različne vlade z njimi ravnale. V prvem oziru so bili ravno zatirani, pri katerih je država vedno našla zaslombo, dočim so se vodeči narodi dostikrat pokazali nelojalne. Če

LISTEK.

Na pokopališči.

S trdo silo mrzlega severa otrasa narava že orumenelo listje z dreves — pripravlja si svoj grob, kterege bode kmalu rabila, — saj so vremenski preroki ugani, da nas v kratkem zradosti veseli ples nagajivih snežink.

Čudoviti naravin vpliv na človeško srce, obuja sedaj v nas čudna čustva, a ko zapoje vseh vernih dan zvonovi svojo žalobno pesem: „Memento mori!“ sili nam solze v oči in nas vabi med — grobe. . . .

Da smo na tujih tleh, da dihamo — drugi zrak se nam zdi; — drug vetrič veje po pokopališči in trepetajoče vrbe šepetajo: „Memento mori!“ nekako pretéče ob enem opominjajoče — srce nam bije hitreje — žene nas k svojim znancom, in še le, ko smo zmolili na grobu svojih milih nekaj pobožnih molitvic, dihamo ložje. —

Celo pokopališče je okrašeno z velikimi in najlepšimi spomeniki z nebrojnimi vencami in lučicami; prava razstava ljubezni živih do mrtvih;

škoda, da so ji prirejanci zemljani in obiskovalci zopet zemljani, kateri tudi tukaj — tekmujejo . . . skoraj grdo. . . .

Oglejmo si malo to razstavo!

„Milka pl. Savič“, čitamo na dragocenem spomeniku z blestečega marmorja. Veliki venci s svežih cvetic pokrivajo grob, blagodišeče sveče gorijo na njem. Pri grobu pa stoji rudečelično žensko bitje, in pazi, da veter ne ugaša lučic, njen pogled kaže, da jej pokopnica ni draga, ker šviga po pokopališču, dokler ne običi na vojaški suknji nekega ljubega znanca.

Hajdi k njemu!

Hud veter je ugasnil že par lučic, ko prideta do groba dva moža. Ustavita se, čitata napis in se spogledata, pa ne tako sovražno, ko nekaj, ko sta ljubila oba Milko — no ona je vzela tretjega — gospoda pl. Saviča, kteremu pa sedanja soproga ne dovoli, da bi šel h grobu svoje prve žene — ljubosumna je. . . Poslali so kuharico, naj okraši grob. . . .

Gremo dalje.

Prav priprosti grob brez vsakega spomenika . . . samo zrahljan — brez cvetic. Pri njem kleči uboga žena; — zdaj privleče iz žepa kos sveče — ne cele, — saj nima dovolj de-

narja, da bi jo kupila — jo užge in vtakne v zemljo. Solze ji teko po licu, hoče moliti za svoje dete, pa ne more, ker vedno jej nekaj pravi, da dete ne potrebuje molitve, pač pa njegov oče, kateri bi moral biti njeni mož, pa ni bil . . . ne kolne ga radi tega, pa pozabiti tudi ne more, da ji je ogrenil celo življenje — zapeljivec. . . .

Na nekem grobu stoji lep spomenik, kateri pravi, da tam počiva mlad bogatin, kterege je po jednoletni zakonski sreči iztrgala kruta smrt iz naročja nepotolažljive soproge.

Danes mu je okrasila grob, in kako? Naročila je vrtnarju, da mora biti ta grob najlepši, naj stane kar hoče.

Ona stoji pri grobu — v elegantni črni obleki. Oči si zakriva s čipkastim pajčolanom — a ne močijo ga nikake solze, saj bi ga tudi bilo škoda; tudi v njenem srci ni pobožne žalosti, ker po glavi ji rojijo misli, da sme kmalo, že v par tednih sleči žalostno obleko in potem . . . radovanje brez konca in kraja, saj predpust ni več daleč; prepričana je tudi, da jo Vinko še to zimo reši naslova vdova.

Da, Vinko. . . .

„Milostiva gospa, utešite svojo žalost!“

bo hotelo ministerstvo gojiti avstrijsko tradicijo v dobrem pomenu besede, moralo bo ravno za tiranim narodom biti pravično, kar je sicer samo po sebi umljivo, kar bi se pa v naših razmerah moralo že smatrati za precejšno zaslugo. Avstrijsko tradicijo v slabem pomenu besede gojile so pa dosedanje vlade v obilni meri.

Na katero stran da se bode nova vlada obrnila, to je radi dvoumnosti njenega programa nejasno, nedvomno je pa, da si bode sama zasadila smrtni kal, ako bo ohranila metodo svojih prednic. Sedanjo vlado slave, da je močna; naj posveti svojo moč pravici, potem jej je pomoč vseh državo ohranjajočih elementov gotova, če bode pa nadaljevala krivično postopanje, potem se bode tudi nje moč razbila.

Podpiranje nemškega narodnjaštva na Slovenskem.

Nemštvo in nemškutarstvo je v Avstriji starodavno, historično. V Avstriji se je mislilo, da brez nemštva država ne bi mogla obstati, da je to edina vez, ki družijo in veže avstrijske narode. Ta le navidezna vez pa je postala zlasti v tem stoletju, osobito v drugi polovici tega stoletja, vsem nenemškimi narodom neznozna, ker je bila nenaravna, nepravična in vsem slovenskim narodom škodljiva. Z nemškim jezikom vred dobili smo gospodarstvo nemškega naroda nad slovanski živelj, s širjenjem in podpiranjem nemškega jezika potiskali so v kot in na steno slovanski narod in slovanski jezik; vsled učenja nemškega jezika zanemarjati je morala slovenska mladina svoj materinski jezik, to in na ta način so bili slovanski narodi gledé kulture na škodi. To podpiranje nemškega jezika in živelja opazujemo v vseh političkih dobah; v vseh dobah se je namreč več ali manj intenzivno nemščina pospeševala, osobito pri malih slovanskih narodih h katerim spadamo Slovenci, silezijski Čehi in Poljaki, Moravani in drugi. To podpiranje je nam bilo — kakor rečeno — vsikdar v škodo, čeravno se nam dozdeva, da je ta škoda zdaj večja, zdaj manjša bila, ker se nam vidi, da so bili motivi tega podpiranja v različnih dobah različni. V dobi absolutizma so menili namreč avstrijski birokrati, da podpiranje nemštva je identično s podpiranjem avstrijskega domoljublja. Znabiti so bili nemškutarji, nemški in nemškutarski uradniki pred ustavno dobo tudi še dobri avstrijski patriotje, kateri še niso poznali druge politične barve od cesarske črnorumene. Nevarnejši pospešitelji nemštva so postali nemškovalci in nemški voditelji v ustavni dobi, v dobi ustavovercev in nemških liberalcev, ker so se ti delali in hlinili, kakor bi bili prijatelji svobode nove ustave, prijatelji ustavnega življenja, katero so bili sicer res koli kor toliko obudili, toda le k navideznemu vegetovanju. Da bi bili tudi kratkovidne Slované v svoje mreže vlovili, pridejala si je ta nemška

politična stranka prvotno ime ustavoverne in liberalne stranke. V resnici pa ni bila niti ustavoverna, niti liberalna, ker niti lastnih zakonov ni pospeševala, ker je celó temelj ustave (§ 19.) prezirala, tako, kakor bi jo bilo sram lastnega deteta, hujše sram, kakor je starišev sram nezakonskega otroka. Ta politična stranka je bila torej hujša in najnevarnejša pospešiteljica nemštva v Avstriji, ker je pod hinavsko krinko ustave, postave in svobode hotela širiti nemštvo. Te stranke je večinoma že konec; kajti ona, ki je imela nekdanj večino v državnem zboru in v mnogih deželni zborih, ni mogla pri celjskem vprašanju niti s pomočjo drugih nemških strank priti do zaželjene večine. Ta stranka je sicer večinoma pokopana, a žalibog ž njo vred njena načela ne popolnoma, zlasti tendenca ponemčevanja avstrijskih narodov ni še pokopana. To nalogo je prevzela nova nemška stranka, nemško-nacionalna, ki je še nevarnejša od nemške liberalne stranke. Da je ta stranka nastala, vzrok so bili nekateri nemški liberalci, katerih je bilo vender še sram, da bi bili Avstrijo za nemško državo priznali, ali kateri bi naravnost silili v naročje matere Germanije. Zato so se tudi Nemci in nemškutarji kar podali k tej stranki, kateri ni nič za obstoječe postave, nič za katere dobre ustanove v Avstriji, ako niso ti popolnoma nemški. Tej stranki je čisto nemško narodnjaštvo edini uzor. Njej so tudi „divjaki“, od nemških liberalcev zavrženi, dobri, ako so le v njihovem smislu dobri Velikonemci. Ta nemška stranka pa je najslabša gledé državnega domoljublja, kjer jej je naša država deveta briga, ker nemška ni in čisto nemška biti ne more — je zeló podobna laškimi neodrešencem. In ta stranka pridobiva tal tudi na Slovenskem, ker je žalibog podpirana, podpirana od mogočih faktorjev.

Kje pa je ta stranka zastopana? Čudno vprašanje! „Deutscher Schulverein“, „Südmarka“ in druga manjša nemška društva so vsa natlačena, pa ne z nemškutarji stare vrste, ne s pristaši umirajoče nemško-liberalne stranke, ampak s privrženci nemško-nacionalne stranke, t. j. stranke, ki je gledé avstrijskega domoljublja najslabša nemška politična stranka. Zakaj pa ta stranka pridobiva vedno več tal? Zakaj nek?! Ker so njeni člani še vedno priljubljeni na višjih mestih, da celó na visokih mestih! Vsaj dan na dan vidimo, kako lepe službe se podeljujejo odločnim Nemcem, takim Nemcem, kateri imajo zasluge za nemštvo na slovenskih tleh. Koliko je tacihi mož, kateri nimajo sicer drugih zaslug, kakor da so vedno zvesto podpirali n. pr. v Ljubljani zdaj „Constitutioneller Verein“, zdaj „šulferein“, zdaj „Südmarka“, pa so dobili lepa mesta, če ne doma, pa drugod. In to se ni zgodilo morda v dobi kakošnega nemškega ministerstva, katerim so se naši slovenski poslanci protivili, marveč v dobi ministerstva, katerega so oni podpirali, zvesto podpirali. — In zakaj se duh nemške

nacionalne stranke vedno še širi? Ker so najvišji uradniki večkrat zeló tega duha navzeti. Politični uradi najvišje instance v slovenskih pokrajinah so polni čisto nemškega duha in hvale nemškega jezika. Kaj naj svet k temu reče, če se n. pr. pri deželni vladi v slovenski deželi kar nič slovensko ne uraduje!? Pri takem uradu je znabiti 20—30 uradnikov, višjih in nižjih. Ali jim je znabiti treba slovensko uradovati? Kaj še! Niti enemu ne! Kajti, če je le stvar tako važna, da se mora dati nemškemu originalnemu razglasu še slovenski prevod, imajo za to tolmača, translatorja, kakor ga imajo za italijanski ali madjarski jezik. Toliko se torej slovenščina spoštuje v sredi Slovenije! Ni čuda torej, če bi se potlej nemški duh, duh nemške nacionalne stranke ne krepčal in ne razširjal vedno bolj in bolj. Kjer se sovraži slovenščina in Slovenci, neguje se nemštvo in Nemci. — Slovenski poslanci in prvaki, slovenska društva, slovenski časniki, ali tega ne vidite?! Koliko časa boste še trpeli takošno sramoto, kakoršna je tudi Avstriji v škodo in pogubo!??

Celjske novice.

(Ali je verjetno ali ne?) Z Dunaja se poroča, da ima novi štajerski namestnik Bacquehem določno nalogo, pridobiti slovenske poslance za zopetni vstop v deželni zbor štajerski. Mogoče, ako bode novo ministerstvo res vsem narodom enako pravično.

(Novemu namestniku Bacquehemu) predstavili se bodo prihodnji teden slovenski deželni poslanci in pa načelniki okrajnih zastopov. Takrat pokazalo se bode, koliko je na tem, da ima novi namestnik določno nalogo pridobiti slovenske poslance za vstop v deželni zbor.

(Gospod Lovrenc Ulčar), sodnijski svetnik v Celji, je poklican na službovanje k višjemu sodišču v Gradec.

(Velikanska povodenj) bila je pretekli teden. Voda poplavlila je skoro celo okolico Celja. Mestni park bil je popolnoma pod vodo. Voda vdrla je tudi v kleti in napravila marsikateremu mnogo škode, posebno onim, ki so imeli moč, ki ne sme biti zaprt, na nizkih stalih. Tudi železnična proga je bila poškodovana in promet zelo oviran. Take vode že ni bilo nad 20 let.

(Vsi svetniki) in vernih duš dan praznoval se je, kakor povsod, tudi v Celji. Tisoče ljudstva hitelo je na grobje svojih dragih, katero je bilo nakiteno s cvetjem in lučicami. Na večer pa so bile običajne molitve za mrtve.

(„Narodna čitalnica“ v Celju) priredi dne 10. novembra t. l. v svojih prostorih redni letni občni zbor z naslednjim vspešdom: 1. Branje zapisnika. 2. Nagovor predsednika. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo knjižničarja. 5. Poročilo blagajnika. 6. Poročilo računskih preglednikov. 7. Volitev predsedstva. 8. Volitev odbora in namestnikov. 9. Volitev računskih preglednikov. 10. Raznoterosti.

(Lepa nemškutarija). Graška liberalna klepetulja „Tagespošta“ vriska od veselja, ker je občinski odbor Sv. Krištofa pri Laškem, v svoji seji dne 23. oktobra sklenil, prositi deželni šolski svet, naj izbacne materni slovenski jezik iz šol, v katere je ta občina všolana, ter posadi mesto njega nemščino. Kakor čujemo, je prerok za preblaženo nemščino postal tamošnji župan Jože Simončič in pa neki Hofbauer, tako, da sta se začela za to poganjati z vso gorečnostjo, kar so povsod vže spoznali za golo neumnost in obžalovanja vredno trapanje ubogih šolskih otrok. Če človek o takem sklepu v slovenski občini sliši, mora pač nehote vzklikniti z besedami svetega pisma: „Oče, odpusti njim, saj ne vedo, kaj delajo!“ Narodna dolžnost občin, ki so všolane v šolo v Dolu, Laško okolico in Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah bode, da takoj, če pride od deželnega šolskega sveta ukaz, da bo v teh šolah nemško spred in nemško zad, vložijo rekurz na ministerstvo za uk in bogočastje ter opozorimo tamošnje narodnjake, da na to pazijo.

(Nemška nestrpnost). V Celji je bival svoj čas dr. Hoisel, velik Nemeč pred Bogom in ljudmi, ki je iskal svoj zaslužek glavno v tem, da je zobe popravljaj, bil je zobozdravnik. Ko je on odšel, naročili so si Celjani njemu za naslednika

Predobro ji je znan ta glas, — Vinkov je. Ona se nasmehne, on ji ponudi roko; hitrih korakov zapustita pokopališče, kakor da bi se ga zbala.

Za njima gre slabo oblečen star mož, na obrazu ima že napisano bore število dni, ktere še ima preživeti. Najrajši bi ostal koj na pokopališči v večnem spanju — ne vleče ga za onimi dvema v svet, kateri mu ni privošil družega ko tugo in skrb in mu obeta le reven pogreb.

* * *

Semkaj v kraljestvo mrtvih ne sega zloba sveta, vse je mirno.

Nemci ne sovražijo Slovencev, tem se ni treba bojevati za svoje pravice, nihče jim jih ne krati, res tukaj se tolmačijo drugače zakoni, ko na svetu.

Sodniki in odvetniki ne preresetavajo sključenih paragrafov — nihče ne tožari, niti radi motenja posesti, akoravno je zemljemerec — grobokop — odmeril vsakemu zelo malo — pa jednako pošteno — in vsakdo je zadovoljen. Kaj ni to lepa rešitev socialnega vprašanja — za nas zemljane v izgled.

Zdravniki ne pišejo receptov, saj jih tudi nihče ne zahteva, ker bolezní so tamkaj neznane.

— židi ne peharijo — vse je mirno — le črvi orjejo po mrtvem mesu — brez, da bi jim kedo branil; niti najnežniše gospodične ne spravijo v omedlevo.

Duše pa gori nad zvezdami uživajo zaslužno plačilo, ali pa se kje pokorijo za svoja djanja. Ne mika jih več nazaj na zemljo; niti tisto jelo in pilo, ki tolikim v življenji zmeša glavo, da zatajijo svojo kri in rod, ne zvabi jih več med zemljane.

* * *

Mrzla sapa ledeni človeške ude. Množica ljudi, ki hiti iz pokopališča mimo tebe, da si poišče toplega prostora pri zakurjeni peči, kaže ti, kako je vse minljivo na zemlji. Večina prizorov, ki si jih doživel dokazuje, da dela svet tako le, ker pričakuje sodbe sveta. Le malo je obiskovalcev, katere je gnala srčna bôl in hrepenenje do svojcev na blagoslovljen kraj večnega počitka. In ti, ki ne morejo kazati svojih čutil z bliščem in sijajem, prosijo doma kleče Boga za večni mir in pokoj dragih prominulih. V razkošno opravljenih sobah pa se že davno več ne mislijo na one, ki spe večno spanje. Venci in razsvitljava nadomeščajo molitev pri teh.

pristnega Nemca tam nekod od pruske meje, z imenom dr. Gustav Beck. Mož je res pravi pravcati German od pet do glave in kolikor ga je okolu in okolu. Če le slovensko besedo čuje, ga začne v želodcu viti; pa ne ve se natanko, ali samo zaradi slovenske besede, ali pa zaradi nečesar drugega. — Ta „nemški mož“ hodil je na hrano nekaj časa v gostilno „k mestu Dunaju“, kjer obeduje tudi nekaj slovenskih gospodov, kateri so seveda slovenski med seboj govorili. Slovenska beseda grizla je pa tega gospoda Becka, da je gledal jezno, kakor razdražen kuščar, ter zahteval od krčmarice, naj natakarku prepove, da ne sme sè slovenskimi gospodi govoriti slovenski, da on mogočni g. dr. Beck drugače izostane; kajti slovenske besede glasa njegove zlahtne nemške ušesa ne prenesó. — Kaj naj porečejo Slovenci k takej drznosti! Mož je prišel v Celje in bi rad zaslužil tudi kak slovenski groš, slovenski groš bi prenesel čisto dobro njegov nemški žep, posebno, ko se ne ve, če pride v njega, ravno dosti nemških krajcarčkov. No, mi mislimo, da bodo Slovenci, ki potrebujejo zobozdravnika vže vedeli, kaj imajo storiti.

(**Odhodnici.**) Celjski Slovenci posloviti smo se morali od dveh vrlih sorojakov. Dne 28. m. m. priredili so „Sokol“ in tamburaši odhajajočemu dr. Ivan Glaserju in njega milej gospej, odhodnico, ki je postala res prava manifestacija. Okolo 200 oseb iz najodličnejših krogov, zbralo se je „pri zamorcu“, da segne slednjič v roke dragim odhajajočim, ki se preselita v Maribor. Tamburaši skrbeli so za prijetno zabavo, vmes vrstili pa so se govori, ki so slikali dr. Ivan Glaserja kot odličnega člana naše družbe in ga ob enem navduševali za prihodnje delo. — V nedeljo dne 3. t. m. pa smo se zopet morali posloviti od čislane rodbine prof. M. Zavadlala, ki se preseli v Dubrovnik v Dalmacijo, kot gimnazijski ravnatelj. Čitalnični odbor je skrbel, da napravi ta zadnji večer čislani obitelji, kolikor moč prijeten, da ga ta ohrani v vedno prijetnem spominu. V lepih govorih naslikalo se je plodonosno delovanje gosp. M. Zavadlala kot profesorja in kot šolskega nadzornika, ki je vedno bil vester, strog, pa pravičen. Kakor je nam težko, da zgubimo tako odlično učiteljsko moč, tako častitamo Dubrovčanom na njegovi pridobitvi. — Mi pa želimo obema obiteljema vse najbolje na njih novih mestih s željo, da se zopet vidimo!

Spodnje-štajerske novice.

(**Duhovniške premembe.**) Č. g. A. Gliebe, kaplan v Ormoži, gre za župnega upravitelja v Velikonedeljo, od koder je kaplan č. g. Jakob Menhart prestavljen v Ormož. Župnija v Brezji se je podelila č. g. M. Štolcu, kaplanu v Šmarji pri Jelšah. Provizor v Brezji, č. g. And. Keček, pride za kaplana v Rajhenburg, od koder gre č. g. Fr. Valenko za kaplana k Sv. Tomažu, kjer je kaplan, č. g. J. Plepolec premeščen v enaki službi k Sv. Miklavžu pri Ormoži.

(† **Dr. Jožef Muršec.**) Dne 25. oktobra je umrl v Gradcu občeznani slovenski domoljub dr. J. Muršec, jeden izmed najbolj zaslužnih starih Ilircev. — Pokojnik se je rodil leta 1807 pri Sv. Bolfanku, v šolo hodil v Mariboru in Gradcu, v duhovna posvečen leta 1830, napravil doktorat iz modroslovja, bil učitelj veronauka in slovenščine na meščanski realki v Gradcu, pozneje šolski nadzornik na Hrvatskem in v Slavoniji. Leta 1870 je stopil v pokoj ter od tedaj živel v Gradcu. — Muršec je mnogo deloval v slovenski književnosti. On je vnel dr. Štef. Kočvarju in Stanko Vrazu navdušenje za slovensko književnost. Bil je pesnik (v peti knjigi: Dela St. Vraza je 27 njegovih pesnij), slovničar (kratka slovenska slovnica za prvence, 1847), pomagal je dr. Murko-tu in Janežiču pri slovenskem slovarju, mnogo je dopisoval v „Novice“, „Drobtinice“, „Slovenijo“, tudi več drugih spisov je objavil, n. pr.: „Bogočastje svete katoliške cerkve“, „Narava in človek v svoji pravi složnosti“, „Modroversko krmilo zdrave omike“ itd. — Znan je bil tudi kot podpornik vseh dobrih naprav. Zato po pravici o njem pravi Davorin Trstenjak, da je bil Muršec jeden najblažjih slovenskih duhovnikov in jeden najzaslužnejših slovenskih rodoljubov. — Svetila večna luč vzornemu možu!

(**Bralno društvo za Laški trg in okolico**) sklicuje svoj III. redni občni zbor v nedeljo dne 17. novembra t. l. v prostorih bralnega društva v Laškem trgu. Odbor.

(**Ponesrečil**) se je bil nekje pri Laškem trgu plovec z imenom Košič in utonil. Truplo so izvlekli iz Save v Krškem 30. oktobra t. l.

(**Učiteljska zborovanja.**) V soboto, 2. novembra t. l. so zborovala celjsko, kozjansko, sevniško in šmarsko učiteljsko društvo. V četrtek, 7. t. m. zborujejo ljutomersko in ptujsko; v nedeljo 10. t. m. šentlensko in v četrtek 14. novembra pa slovenjebistriško učiteljsko društvo.

(**„Savinska podružnica slov. planinskega društva“**) je napravila na Raduhi nov pot od Hude Ravni na Kladovje in do lovske kočje gornjegrajske knezoškofijske graščine, od kočje pa iztrebila pot na Loko in na Radušnika. Vsa stara zaznamovanja na Raduhi je popravila in obnovila, na novo pa je zaznamovala pot od Hude ravni do lovske kočje in od tam naravnost na vrh Raduhe z rdečo barvo. Podružnica je rudeče zaznamovala tudi naslednje pote: 1.) Iz Mozirja v Loko, k Sv. Urbanu na Drobolju in po vrhu v Nazarje dve uri hoda. 2.) Iz Bočne na Beclovnika, mimo lovske kočje na Višavnico (Šanca sp. k.) na Menini Planini in mimo Pikla na Lipo, 4 in pol ure. — Blizo Belšaka, kjer je vhod v Robanov Kot in se vidi Ojstrica od vozne ceste, je podružnica postavila klop. Na novo je nabila na stebre 15 napisov. — Za zgradbo nove kočje na Okrešlju, ki je središče Savinskih planin, nabirajo se darovi.

(**Napad na slovenskega učitelja.**) „Tagespošta“ si izbere zdaj enega, zdaj drugega značajnega slovenskega učitelja, katerega brez prizanašanja napade, da je grdo. Ne izbere si pa kakošne muhe, katere se jej ne zdi vredno preganjati, ampak le kakemu odločnemu narodnemu učitelju daje brce, da bi mu o pravem času škodovala. N. pr.: Za okraje brežkega okrajnega glavarstva bode po odhodu izvrstnega nadzornika prof. Mihael Zavadlala treba novega okrajnega šolskega oglednika. „Tagespošta“ se že boji, da ne bi za to mesto imenovan bil najboljši učitelj v teh krajih, namreč, gosp. Mešiček. Zato ga napada in v povod jej je to, ker je bil baje g. Mešiček lani na konci šolskega leta razdelil med odhajajočo slov. šolsko mladino slov. pesmarico, knjižnico, katero mu je gotovo kateri slovenski domoljub v ta namen podaril. To je grozno, kaj ne!

(**Pri Sv. Rupertu**) nad Laškim se bode zidalo in dodelalo novo ljudsko-šolsko poslopje za 6525 gld. 92 kr., in se bode to zidanje po manjševalni dražbi oddalo, dne 18. novembra t. l. ob 9. uri dopoldne v stari šoli pri Sv. Rupertu. Dotični dražbeni in stavbeni pogoji, kakor stavbeni načrt se lahko ogledajo do dne 11. novembra t. l. pri c. kr. okrajnemu glavarstvu v Celji, v navadnih uradnih urah.

(**Šola v Zibiki**) pri Šmarji se bode razširila na 3 razrede.

(**Učiteljske spremembe.**) Učiteljsko službo na Sladki gori je dobil g. J. Pihak, podučitelj v Št. Lovrencu pri Prožinu. G. I. Pečar, podučitelj v Št. Pavlu v Sav. dolini, je dobil učiteljsko službo pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah. Na nemško šolo v Vojniku je imenovan za učitelja g. Lang, dozdej v Studenicah pri Mariboru. Podučiteljica pri Sv. Petru pod sv. Gorami, gospica Jonke, je premeščena v Podsredo.

(**Posojilnica v Brežicah**) je imela od začetka svojega poslovanja, t. j. od 1. januarja do 31. oktobra t. l. toraj v 10 mesecih gld. 181.619'68 prometa in se preseli do prihodnjega uradnega dneva 7. novembra v lastno hišo „Narodni dom“ (Hotel Klembas).

(**Novo izvoljeni občinski odbor.**) Občine Zakot pri Brežicah: III. volilni razred. Jan. Šetinc, Bukošek. Jos. Pečnik, Zakot. Jan. Starčič, Bukošek. Fr. Bene, Zakot. Jan. Bratanič, Bukošek. Jos. Gerjevič, Zakot. II. volilni razred. Jan. Šetinc, Sv. Lenart. Mart. Šetinc, Sv. Lenart. Ant. Lapuh, Brezina. Fr. Rozman, Cundrovec. Fr. Bratanič, Bukošek. Jan. Stergar, Zakot. I. volilni razred. Mih. Predanič, Zverinjak. Ant. Stergar, Trebež. Jan. Petelinc, Bukošek. Mart. Bratanič, Bukošek. Jan. Voglež, Trnje. Fr. Zorko, Brezina.

(**Z Vidma**) nam poročajo, da so ondi 25. prejšnjega meseca poskušali tatovi vdreti v župnišče.

Tudi v bližnjem Leskovci so isto nameravali. Bilo jih je baje 8 teh ponočnih predrznežev, ki so bili pa vsi brez vspeha in plena odpodeni, ne da bi bili učinili kaj škode.

(**V zadevi dozdejnjega povišanja učiteljskih plač na Štajerskem**) se je ukrenil tudi zadnji korak. Imenovali so se namreč podučitelji in podučiteljice, kateri so dokazali po položenem izpitu učne usposobljenosti deset službenih let, učiteljem oziroma učiteljicam. Po številu je tako povišanih 25 moških in 74 ženskih učnih oseb, in sicer jih šteje: Mesto Gradec 8 učiteljev in 16 učiteljic; mesto Maribor 3+2; mesto Celje 1+1; mesto Ptuj 0+1. Dalje šolski okraji pri nas: Brežice 0+1 (Tramšek Ivana, Sromlje); Celje 0+1 (Dergnač Jadviga, Doberna); Gornja Radgona 2+0 (Dominkuš Jurij in Košar Alojzij, oba pri Sv. Petru blizu Radgone); Laško 0+3 (Gradišnik Amalija, Hrastnik; Knaflič Zmagoslava, Sv. Lenart; Cuntara Albina, Laški trg); Marenberg 0+1 (Briller Karolina, Muta); Mariborska okolica 0+1 (Turk Marija, Studenci); Ptujška okolica 0+2 (Spende Avgusta, Sv. Duh; Hödl Berta, Sv. Marjeta); Slovenjigradec 1+0 (Rumovec Martin, Slovenjigradec); Šoštanj 0+1 (Spiess, Šuller Marija, Velenje); Vransko 0+1 (Šnideršič Ana, Vransko).

(**Shod „Kat. političnega društva pri Sv. Križu na Slatini“**) vršil se je pri prav mnogobrojni udeležbi. Navzoče podučevala sta preč. g. dr. L. Gregorec in pa g. Dragotin Hribar iz Celja o raznih dolžnostih, ki jih ima vsak posamezen do občine in pa tudi do samega sebe kot občan. Prvi poročal je tudi o delovanju v državnem zboru ter navajal kdaj bodo mogli slovenski poslanci kaj doseči v državnem zboru. Govorilo se je tudi o bodočih občinskih volitvah in upamo, da to ne bode brez vspeha.

(**Iz kozjanskega okraja.**) Poročati hočem nekaj o podčetrtskih nemškutarjih, posebno o najhujših sovražnikih našega ljudstva. Med onimi se posebno odlikujeta znani lekar Žiga Vaculik in usnar Koscher. Kakor imena teh dveh kažejo, sta ona prave nemške krvi. Ta dva možaka napravila sta si od slovenskih žuljev premoženje, pa vendar psujeta in zaničujeta Slovence pri vsaki priliki, posebno pa še znani usnar, rodom Slovenec, kateri ne zna še prav nemško brati in pisati, pa vendar Slovence za „Windische Trottl“ ima. Če tudi naši seljaki vedoč, kako njih jezik zaničuje, mu vendar še nosijo denar za usnje, da ga on pošilja v graško posojilnico. Bil bi skrajni čas, da bi si slovenski kmet za geslo vzel: „Svoji k svojim!“ Saj dobi ravno tako, če ne boljše blago od svojih. Slovenski kmetje, ravno sedaj je čas, ko se zima približuje, da se spomnite onih trgovcev, kateri naš rod in jezik spoštujejo, da pri njih obutev kupujete in se ogibate onih, ki nas zaničujejo.

(**Slov. polit. in gospodarsko društvo v Ljutomeru**) priredi dne 17. novembra 1895. svoj peti redni občni zbor pri Sv. Jurji na Ščavnici s sledečim vspehom: 1. Pozdrav predsednika. 2. O političnem položaju, govori deželni poslanec g. dr. I. Dečko. 3. O šolah, govori urednik g. Drag. Hribar. 4. O volitvah, govori g. dr. Fr. Rosina. 5. Slučajnosti. Shod se bode vršil pri I. Vaupotiču in sicer ob 3. uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

(**Vinske cene.**) Iz ljutomerskih goric se poroča: Trgatev smo srečno dokončali, in večina gospodarjev je z letošnjo trgatvijo prav zadovoljna; kajti pridelali so ne samo nekoliko več, ampak tudi boljšega mošta, kakor lani. Posebno mnogo pa je letos „Izabele“, ki je zlasti po letu prijetna pijača za delavce. Letošnji vinski mošt ima po sladkorni tehtnici od 19—21 odst. sladkorja, lani pa komaj od 17—19 odst., zato pa je letos tudi cena nekoliko višja. Pri dražbi cerkvenega vina v Ljutomeru se je plačeval mošt z lesom vred štrtinjak od 150 do 180 gld., torej od 24—27 kr. liter; nekateri pa so ga še tudi po 28—30 kr. prodali. „Izabela“ bode letos nadomestovala jabolčnico, katere skoro nič ni, kajti sadja je tukaj bilo jako malo. — Vinska letina okoli Ptuja je letos tudi prav dobra, vino je boljše od lanskega. Cena je 18 do 24 kr. liter. V Žitalah je trta srednje obrodila, sicer pa se hvalijo z vinom.

(**Sloven. delavsko bralno in pevsko društvo v Mariboru**) je priredilo dne 1. nov. v pro

storih J. Benedeka zabavni večer. Predstavljala se je žaloigra „Mlinar in njegova hči“.

(Zadušnica.) Ob priliki proslave dvajsetletnice akad. tehn. društva „Triglav“ brala se je v pondeljek dne 4. novembra 1895. ob 8. uri zjutraj v cerkvi usmiljenih bratov v Gradci sv. maša zadušnica za vse umrle bivše člane tega društva.

(Slovenskim učiteljem v predarek.) „Naša Sloga“, izvrstno uredovan list, ki izhaja za istrske Hrvate vsak četrtek v obliki naše „Domovine“, objavil je v štirih številkah jako obširen popis letošnjega „učiteljskega sestanka“ v Novem mestu. Tu se izraža želja, da bi se po zgledu nemškega avstrijskega učiteljskega društva osnovalo jednako društvo za avstrijske južnoslovenske učitelje, kajti „v slogi je moč“. To vprašanje je vsekako uvaževanja vredno in če tudi bi bilo mogoče pri sedanjih razmerah osnovati le društvo cislitvanskih južnoslovenskih učiteljev. Dobro bi bilo, če bi naša dična „Zaveza“ stopila na čelo temu velevažnemu podjetju in naš „Popotnik“ prinašal hrvatsko prilogo za istrske in dalmatinske hrvatske učitelje, ki nimajo svojega lista, slovenski učitelji bi pa na ta način se najlažje seznanili z lepoto hrvatskega jezika. Torej z veseljem na delo, ter „Bog i sreča junačka“ bodeta pomagala naprej!

Druge slovenske novice.

(Deželni zbori) sklicali se bodo, kakor se javlja, na dan 30. decembra.

(Nasvet za družbo sv. Cirila in Metoda.) „Mej 72.086 udov vzorne družbe sv. Mohora bo romalo te dni 432.576 krasnih slovenskih knjig. Ker so vse te knjige že plačane, prihajajo prejemniki po nje tako veseli, kakor da bi se jim razdeljevala lepa darila. Kadar je pa človek vesel in kaj lepega prejme, takrat tudi najrajši sam kaj daruje. Nikomur se ne zdi škoda onih 4 do 5 kr., ki jih plača ob prejemu Mohorjevih knjig za poštnino in marsikdo bi ob tej priliki, opozorjen, rad še nekoliko daroval v kak dober namen. Družbi sv. Mohora je mej Slovenci po številu udov in po blagem namenu najbližja družba sv. Cirila in Metoda. Nekateri gospodje poverjeniki Mohorjeve družbe so že v prejšnjih letih o priliki vpisovanja v to družbo pobirali tudi prostovoljne doneske za družbo sv. Cirila in Metoda. Podpisani bi z ozirom na zgoraj navedeni razlog nasvetoval, da bi letos isto storili, kadar bi razdeljevali Mohorjeve knjige. Ako daruje povprečno vsak ud Mohorjeve družbe le 1 kr., dobi družba sv. Cirila in Metoda 720 gl. 96 kr. Ako bi se pa povprek za vsako knjigo privrgel 1 kr., dobila bi družba lepo svoto 4325 gl. 76 kr., in ta svota bi večinoma romala nazaj na Koroško, od koder dobivamo knjige. Dvonadstropna slovenska šola v Velikovcu je že pod streho, a stala bo družbo sv. Cirila in Metoda mnogo denarja, predno bodo mogle začeti v njej č. šolske sestre svoje plodonosno delovanje. Poskusite torej, velečastni gospodje poverjeniki družbe sv. Mohora, kdo bode po razdelitvi družbinih knjig poslal največjo svoto blagajništvu družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljano.

Dr. Svetina.

(Slovensko uradovanje!) C. kr. pristojbinomerni urad pošilja slovenskim posojilnicam nemške dopise.

(Iz Ljubljane.) Nasledke potresa čuti Ljubljana še vedno in jih bode še čutila. Še sedaj pred zimo se vedno zida, popravlja in podira. V delu je še veliko javnih in zasebnih hiš, podira se tudi več poslopij. Čvrsto delajo potrebne priprave pri deželni hiši, kjer so bili popred dež. uradi. Kedar bode ta hiša prenovljena, preselili se bodo vanjo uradi dež. odbora. Kjer so bile do sedaj te pisarne, namreč v deželnem dvorcu, ondi ne bodo mogle več ostati, ker se bode to poslopje na pomlad popolnoma podrlo. Stara deželna bolnica se podira s cerkvijo vred. Zvonove te cerkve in druge vredne reči iz nje so prenesli v novo bolnišnico v Vodmatu. Ali bodo in kdaj bodo na mestu stare bolnišnice kaj novega postavili, se ne ve zdaj še nič. Če ne bi bilo potresa, bi bilo mesto v te prostore utaknilo višjo deklinško šolo slovensko in obrtno šolo. Toda ljubljansko mesto in Slovenci so obrčali, potres pa je obrnil. Večji del poškodova-

nega mesta ponovi se s cerkvami vred stoprav prihodnje leto in pozneje. — Nunska cerkev ljubljanska dobi nov zvonik po predelanem načrtu, in zidarska dela se izvršujejo baš te dni. Ostale poprave na cerkvi in samostanskem poslopju dokončale se bodo stoprav prihodnje pomlad. Istotako poprave in dozidave šentjakobske, trnovske, šentpeterske in deloma tudi frančiškanske cerkve, oziroma njih zvonikov. — Stavbinska družba kranjska zgradila bode prihodnje leto na Vrtači in ob novi tržaški cesti več novih dvonadstropnih hiš. — Sedaj še ni definitivno določeno, kje bodo stala: justično, gimnazijsko in vladno poslopje, ki se bodo vsa prihodnje leto gradila. Govori se, da se misli vlada pričetka zgradb teh erarskih poslopjij energično lotiti. Narodna čitalnica se je že preselila v „Narodni dom“. Vsi prostori čitalnice bodo razsvetljeni električno. Kot posebna novost uvede se najfineje opravljena bralna soba za dame. — Zgradba novega poštnega poslopja v Ljubljani je do vrha dograjena. Do prihodnje jeseni mora biti poslopje gotovo, da se preselijo poštni uradi vanj. — Slovenske predstave v deželnem gledališču se vrše letos dobro in tudi — pridno obiskujejo. — Pomanjkanje stanovanj bo za novemberski termin zelo čutno. — V Ljubljani je sedaj draginja na dnevnem redu. — Starosto „Ljubljanskega Sokola“ je bil izvoljen pri izrednem občnem zboru g. dr. Ivan Tavčar, ker se je tej časti odpovedal dosedanji mnogoletni starosta, g. Ivan Hribar. — Tri sto let je bilo 2. novembra t. l., kar obstoji ljubljanska gimnazija.

(V Zagorji pri Litiji) so otvorili „Katoliški delavski dom“.

(Potrebno vprašanje.) Iz Dolenjskega se nam poroča: Kakor posnamemo iz uradnih razglasov v „Ljubljancanki“ in drugih listov („Triester in Wienerzeitung“), vodi ljubljansko deželno sodišče register za zadružne firme (posojilnice in druge zadruge) v slovenskem jeziku, ako je zadruška slovenska; novomeško sodišče pa vse te razglase le v nemškem jeziku priobčuje. Zakaj ta razlika?

(Pedagogičsko društvo v Krškem) bode izdalo VI. tečaj svojega letnika.

(Šolske zadeve krškega okraja.) Nadučitelj v Kostanjevici g. Lutbram je premeščen v Senožeče, učitelj v Leskovci g. Fr. Ivanec v Radeče. Začasno so nastavljene gospice pripravnice kot učiteljice, in sicer Marija Rupnik v Leskovci, J. Arh v Vel. Dolini in M. Račič v Boštanji.

(Bela zastava) je te dni plapolala raz sodnijskega poslopja v Krškem v dokaz, da je bila tisti čas ondotna sodnijska ječa prazna.

(Velike povodnji) so bile prejšnji teden po vsem Slovenskem in tudi na jugu Evrope, zlasti na Balkanskem polotoku. Ker je 27. in 28. oktobra neprenehoma lilo, narasli so strašansko hudourniki, potoki in reke. Vsled tega so se pipepile marsikatero nesreče. Vdrli so se plazovi, poškodovane so bile ceste, železnice i. t. d. Po Savi so se razbili plovi, videla se je kočija katero je nekje Sava odnesla itd. Pri Zidanem mostu pa je utonil jeden flosar.

(† Profesor dr. Celestin) v Zagrebu je umrl. Ranjki je bil le malo časa v pokoju. Prej je služil na zagrebški gimnaziji in predaval tudi na ondotnem vseučilišču. Še prej je služil nekaj let v Rusiji, o kateri je spisal zelo učeno delo. Mož je bil velik slovanski učenjak in sploh odločen Slovan, sicer pa blaga duša. Kot pisatelj je pisal v razne slovenske in slovanske časopise; kajti bil je zmožen vseh, slovanskih jezikov. Zvesti slovanski sin je bil rojen v Vačah pri Litiji in ni bil še star dosta čez 50 let.

(Odbor akad. društva „Slovenije“) se je pri I. občnem zboru LIV. tečaja dne 25. okt. 1895 sledeče sestavil: Predsednik: cand. med. Ivan Oražen. Podpredsednik: stud. iur. Viktor Sušnik. Tajnik: stud. phil. Jožef Reiser. Blagajnik: stud. iur. Ivan Vrančič. Knjižničar: stud. phil. Fran Goršič. Arhivar: stud. phil. Stanko Beuk. Gospodar: stud. tehn. Ignacij Šega. Odbor. namestnika: stud. iur. Karol Stefin, stud. phil. Fran Jesenko.

(Odbor slov. kat. akad. društva „Danice“) se je pri zadnjem občnem zboru 29. t. m. 1895. sledeče sestavil: Predsednik: stud. iur. Val. Levičnik, podpredsednik: stud. iur. Štefan Pregelj, tajnik: stud. iur. Franc Ilovar, blagajnik: stud.

iur. Ivan Capuder, knjižničar: stud. theol. Blaž Brdnik, arhivar: stud. iur. Valjavec Pavel.

Druge avstrijske novice.

(Novo ministerstvo) se je državnemu zboru po svojem predsedniku Badeni-ju precej zanimivo predstavilo. Globoko se Nemcem priklonivši je tudi Čehom izreklo zaupanje. Vendar je bil poklon Nemcem prevelik, kar so pri razpravi o ministerskem programu posebno slovanski poslanci novi vladi zamerili. Popolnoma neomejeno jej zaupajo Poljaki, pa skoraj tudi Hohenwartovci. Slovenci poslanci, katerih načela je dr. Ferjančič dobro zastopal, hočejo počakati, ali bode nova vlada imela resno voljo Slovincem pomagati do pravice. Ministerski predsednik je proti koncu razprave o svojem programu odgovoril, da ga bodo vodile državne temeljne postavine in enakopravnost nasproti vsem narodom, kar je napravilo dober vtis pri slovenskih poslancih. Badeni se utegne Čehom približevati.

(Državni zbor) je začel razpravljati o zakonskem načrtu o ponarejenih živilih, pečal se z nekaterimi prošnjami, predlogi in vprašanji. Slovenske stranke (češke in slovenske) se nekoliko novemu ministerstvu približujejo; nemški konservativci bi utegnili pa izstopiti iz Hohenwartovega kluba, kateri novi vladi popolnoma zaupa, ako bi Lueger ne bil potrjen za dunajskega župana. Poslanec Povše in tovariši so stavili nujni predlog, naj država nakloni izdatno pomoč za preplavljenca v ljubljanski okolici in po drugih krajih. Predlog se je izročil proračunskemu odseku.

(Dunajskim županom) je izvoljen dr. K. Lueger. Trideset let so vladali na Dunaji židi in liberalci Kam so pripravili prebivalstvo, čuti najbolj mali obrtnik in nižji uradnik. Dal Bog! da bi nastopila pod Luegerjem druga doba, ki bi bila bolj pravična in bila v prid Danajčanom in vsim Avstrijcem.

(Posvetovanje o gospodarskih zadrugah) je imela te dni posebna enketa strokovnjakov v pravosodnem ministerstvu.

(Grof Taaffe) je nevarno bolan in leži v svojem gradu na Češkem.

(Denarstvene razmere). V Avstriji se je pri velikih bankah denar zelo podražil, ker ga veliki obrtniki zelo potrebujejo.

(Narodopisna razstava) v Pragi se je prejšnji mesec zatvorila. Čehi so lahko ponosni na njo; kajti imela je čez 2,200.000 obiskovalcev.

(Narodno gospodarsko društvo) za Česko, Moravo in Silezijo vstanove naši bratje Čehi. Tako so sklenili minulo nedeljo na narodnogospodarskem shodu v Pragi. Mi se moramo kar diviti Čehom, ko vidimo, kako vztrajno in previdno utrjajo svojo organizacijo tudi na gospodarskem polju. Pri nas se pa nezaupno gleda, ako se ustanovi slično društvo za vse Slovence.

(V Zagrebu) se vrše še vedno ostre preiskave zoper dijake, kateri so srbske in ogerske zastave odstranjevali in uničevali. — Vseučilišče je še vedno zatvoreno. — V Budimpešti so bili radi teh zastav ostri razgovori. — Naposled se je v Zagrebu radi teh stvari razdvojila še Starčevićeva stranka. — Umrl je eden prvih hrvatskih šolnikov in domoljubov, namreč: dični Ivan Filipovič, znamenit hrvatski pisatelj in iskren prijatelj slov. učiteljstva.

Ogled po širnem svetu.

(Posebno hiter vlak) s spalnimi vagoni za popotnike prvega razreda bode vozil enkrat na teden med Dunajem in Nizzo. — Bliskovni vlak z Dunaja v Trst bode pa začel meseca decembra voziti.

(Poljaki v pruski Šleziji) se vedno bolj gibljejo. Nedavno so zmagali pri volitvah v državni zbor s svojim kandidatom, ko je vse mislilo, da bode prodril nemški kandidat.

(Na Saksonskem) in na Pruskem je še 116.000 Slovanov (Lužiških Srbov), katerih število pa se vedno zmanjšuje, ker se njih jezik v javnih uradih, v šolah in cerkvah malo ali nič ne rabi. Pri poslednjem ljudskem štetju jih niso nemške države že kar nič več v poštev jemale. Taka je osoda Slovanov.

(Francosko ministerstvo) je ods. opilo, ker se nasproti parlamentu ni bilo dovolj opravičilo, da so bili dovolj kaznovani tisti, kateri so se bili dali podkupiti pri upravi južnih železnic francoskih.

(Turki kar koljejo) in sežigajo Armence v Mali Aziji, da je groza! In Evropa mirno gleda? Ali bode zopet treba tistega vnemanja za sveto in pravično stvar, kakoršnega je bilo treba v dobi križarskih vojsk? Rusija je baje že dregnila v bolnega, prav za prav v gnjilega moža.

(Novo kopno zemljo) je odkril Norvežan na južnem tečaju zemlje; to bi bil nekako šesti del sveta, ki ima baje veliko gozdov, rudnikov itd. Ali ima tudi kaj živih stvari, ne ve se še. Angleži se bodo potrudili, da si osvojé novo kopnino.

Dopisi.

Iz Dola. V nedeljo dne 20. oktobra izročili smo hladni zemlji komaj drugo leto pri nas službočega, vrliga nadučitelja Franca Štauffer, ki je, kakor ste poročali dne 18. oktobra ponesrečil. Pogreb je bil priča, kako je bil ranjki ne samo pri nas Dolancih, ampak tudi po sosednih župnijah, posebno pri Trboveljcih priljubljen, kajti ljudstva se je od blizo in daleč kar trlo. Pevski zbor bralnega društva, pomnožen po došlih gg. učiteljih zapel je izborno pesmi: „Blagor mu“ in „Nad zvezdami“. Nehote so silile solze v oči posebno še, ko so častiti gosp. župnik Fischer spregovorili do srca segajoče besede rajnemu v slovo, ostalim v tolažbo.

Komaj pa je pretekel teden, prišla zopet nedelja 27. oktobra, doletela je zapaščenca — vdovo in sina — zopet nesreča. To nedeljo bilo je doma samo jutranje opravilo ob 7. uri, drugo pa pri podružnici sv. Štefana. Vreme je bilo slabo, in vsak se je rajši doma vdeležil službe božje. Tako je storila tudi gospa Štauffer z vso družino, hišo so zaprli in vsi šli v cerkev, ki je komaj za strelaj od šole oddaljena. Med tem pa je prišel tat, strl šipo na oknu — stanovanje je pritlično — odprl skočil v srednjo sobo in začel svoje predrzno delo. Odprl je z težkim črtalom od lesenega pluga vse kar je bilo zaklenjenega. Razmetal je vso obleko, perilo iskajoč po denarjih in dragocenostih.

Odnesel je denarja 35 gl., eden prstan z brilantom (vrednosti 48 gl.), eno naprsno iglo (vrednosti 10 gl. 50 kr.), eno zlato uro (vredn. 100 gl.), in eno zlato verižico (vrednosti krog 80 gl.). Črtalo pa je pustil za spomin.

Vsak se čudi, da se je posrečilo predrznemu tatu odnesti pete, ne da bi ga bil kdo videl, dasiravno je šola blizo cerkve, krog katere je stalo veliko ljudi — cerkev je namreč zelo majhna — in dasiravno leži šola tikoma ceste, po kateri samo pride k vsakemu opravilu ljudi od 400—800.

Celih 5 let ni bilo v naših krajih slišati o tatvini, zdaj pa je v zadnjih 14 dneh skoraj vsaki dan o kaki novi tatvini govorica. Tako je bilo med drugimi tudi slišati, da so tatje vlomili v šmarjetsko, šentjedrsko in trboveljsko cerkev, kjer so opraznili pušice. Najbrž se je tedaj od kod drugod privlekla ta tatinska druhal; upamo pa, da jih bode pravica kmalo dosegla.

Iz Slovenjegrada. Na dne 13. oktobra sklicalo je „Slovensko društvo“ v naše mestice shod volilcev, na katerem sta državna poslanca gg. dr. L. Gregorec in prof. Robič poročala v svojem delovanju v državnem zboru. Shod se je vršil v prostorni hranilnični dvorani, ki je bila do cela napolnjena.

Ob pol 4. uri otvori g. dr. Gregorec shod s pozdravom na volilce in navzoče koroške Slovence, obžaluje, da c. kr. okrajno glavarstvo ni poslalo svojega zastopnika ter odda besedo državnemu poslancu g. prof. Robiču. Le-ta omeni najprej, da našemu deželnemu poslancu g. dr. Lipoldu zaradi prevelike daljave (Iz Kozjega) ni bilo mogoče k zborovanju, slika potem neznosne razmere v deželnem zboru zaradi celjskega vprašanja, kar je slovenske poslance napotilo k izstopu in izrazi nadejo, da navzoči volilci se s tem činom gg. poslancev gotovo strinjajo, na kar so zaorili gromoviti „živio-klici“ po dvorani. Nadalje omenja g. poslanec lovske postave, za nas Slovence neugodne razmere na polji šolsva,

давčno reformo in volilni red. Spominja se tudi rajne koalicije, katero je položila v grob sedmorica slovenskih poslancev. Temeljitemu govoru sledilo je burno in dolgotrajno ploskanje.

Gospod dr. L. Gregorec predlaga zatém resolucijo, da se izreče državnim in deželnim poslancem polno zaupanje na njih delovanju, kar se je z navdušenostjo odobrilo.

Nató se oglasi za besedo gospod kaplan Rozman iz Spodnjega Dravograda, zahvali gospode poslance na njih trudu za tužni Korotan, omenja važnost političnih društev in shodov, govori o neprecenljivi vrednosti naših družb sv. Mohorja in sv. Cirila in Metoda, riše sramotno delovanje „šulferajna“ ter še sramotnejše natolcevanje „štajerskega kmeta“. Njegovemu polnodonečemu, krasnemu govoru se je navdušeno ploskalo.

Gospod dr. L. Gregorec zahvali gospoda Rozmana, govori potem o liberalizmu, kapitalizmu, kmetijstvu, o ustavi in členu 19. ter sklene svoj govor z resolucijo, da naj se volilni red spremeni. Resolucija se je z odobravanjem sprejela. — Potem so se preresetavala še nekatera vprašanja, nasveti, želje in prošnje, na kar se je shod s trikratnim „živio“ na cesarja zaključil.

Po končanem shodu zbralo se je razumništvo v Güntlerjevi gostilni, kjer so se napivale zdravice vrlim gg. poslancem, koroškim in štajerskim Slovincem, zbrani duhovščini itd. Omeniti mi je posebno govora g. Farsky-ja, ki je v českem jeziku povdarjal solidarnost in vzajemnost vseh Slovanov.

Glava celemu omizju je bil gospod dr. Gregorec, ki nam zaradi svojega dovtipnega nastopanja ostane v trajnem in najlepšem spominu. — Dokler imamo Slovenci take poslance, kot je g. dr. Gregorec, tako dolgo smemo s ponosom gledati v bodočnost našo, in naše sanje o zlati zvezdi na nebu Slovanstva ne bodo ostale samó sanje.

Mej posameznimi govori pelo se je več pesnij, pri čemur se je gospod kaplan Trafenik izkazal kot mojsterskega pevovodjo, kar je bil že za časa dijaških let. — Tudi družbe sv. Cirila in Metoda se je spomnilo zbrano omizje in hitro se je nabrala svota 23 kron in 6 vinarjev za velikovsko šolo.

Prekmalu sta se morala gg. poslanca ločiti od nas in spremile so jih gorke naše želje, da nam kmalu spet donesó toliko duševne hrane kakor sedaj.

Iz Majšberga. Draga mi „Domovina“, zakaj vender nikdar svojim zvestim čitateljem nič ne poročáš o našem Majšbergu? Imamo sicer tudi tukaj v Majšbergu stari grad, kakor vi v Celju, a pušavnika nam manjka. Pa ko bi se kak pušavnik tukaj z „rešpetlinom“ naselil, gotovo bi naš Majšberg nekoliko več slovel po svetu. Spoštovani g. urednik! za danes bodem jaz vzel ime pušavnika na se, da Vam vsaj nekaj poročam.

Dne 17. septembra imeli smo volitev občinskega odbora in iz med tega bil je dne 29. sept. že četrtočasno predstojnikom izvoljen g. Janez Turkuž in svetovalcem Ant. Sagadin, Jan. Korže in Zdr. Sagadin, vsi vrli krščanski možje in zvesti sinovi matere Slovenije, kakor celi občinski odbor. Predstojnik odpovedal se je bil sicer že pred volitvo težki butari občinske skrbi, a mi smo ga hoteli imeti, ter ga tudi jednoglasno izvolili, ker imamo veliko zaupanje vanj, in to po vsej pravici. Poznamo ga že dobro, naš rojak je in v sorodstvu z Anton Turkužem, profesorjem v Gradcu, brat preč. gosp. Štefana Turkuža, župnika sromeljskega, veren katoličan; vidiš ga pogosto prejemati sv. zakramente in tudi pri cerkvenemu obhodu je vedno poleg, je značajan narodnjak, kar je pokazal že pri mnogih volitvah, pri njegovih računih itd. Vodi vse dopisovanje in račune v lepi slovenščini; on je tudi prvi predlagal, naj bi se preskrbel slovenski občinski pečat, kar smo mu radi pritrdili, ter ga tudi že dobili. Naš predstojnik je tudi dober gospodar, kakor pri svojem tako tudi pri obč. premoženju. Ne bodem našteval kako lice je imel Majšberg popred, predno je on prevzel predstojništvo in kako ima sedaj, uverjeni smo toraj, da bo zopet zanaprej hrabro stal na čelu naše občine, kakor je to storil že zadnjih devet let.

Živi toraj dolga leta v blagor cele občine v blagor posameznih oseb in v blagor tvoje obitelji, kajti srečna je hiša, ktera ima dobrega gospodarja in očeta, tako bo tudi srečna občina, ki ima tacega predstojnika.

Iz Gornje Radgone. (Bračko išče peneze). Gospod urednik! Bogá zahvalite, da ste še živi. Če bi šlo po Bračkovi volji, bi že davno bili ugonobljeni. Kaj se je on hvalil, kako bode Vas in Vaše dopisnike na nič spravil! A, človek obrača, Bog pa obrne. Čisto drugače je prišlo. On in ne Vi si sedaj beli glavo, kako bo svojega dragega doktorja plačeval. Lep nov hram si je letos sezidal in o j nesreča, kmalo ne bo več njegov, ko bo doktor segel po tem lepem novem hramu in Bračko bo moral spet nazaj v svojo staro kočó s tistim črnim „rafunkom“. Skoraj bi ga pomiloval, a drzneš ni pomilovanja vreden. Krivica mora pasti, pravica pa zmagati. Ne bodo mu sedaj pomagali nemški „purgarji“ v Radgoni, ne bode mu pomagala nemška „šparkasa“ in ne bode mu pomagal „šulferajn“ in „Südmarka“. On je sicer pripovedoval, da ima že take gospode, ki bodo zanj plačali. Prazne besede! „Šenka“ so že davno obesili in imenovana društva tudi ne gleštajo Bog ve kaj, da bi denar kar pri oknu vun metali, posebno pa za človeka, kakoršen je Bračko. Ne, ne, sam si bode mogel pomagati. Slišal sem, da si je že nekje izposodil 700 gl., a ne verjamem. Kedo pa bo kar tako na nič posojeval? Sicer bo pa to veliko premalo. Moj ljubi Bračko, več bo treba, da bode vse poravnano. Toda jaz te v tvoji nesreči nočem zasmehovati. Le to ti še povem, zapomni si: „Kdor drugemu jamo koplje, sam v njo pade“. Srečno! Črešnjevčan.

Iz Ptujja. Za časa krajevne razstave v Ptujju je bilo mesto tudi z zastavami okrašeno. Ker je bila napovedana krajevna razstava, ne mestna, kmetijska, ne politična, štajerska in ne nemška, zato bi se bilo spodobilo, da mesto razobesi ne „frankfurtarce“, temveč deželne in cesarske zastave. Toda velikonemške „frankfurtarce“ so izobesili naslednji prijatelji slovenskega ljudstva: Kaiser, Fürst, Ornig, Tonio, Fersch, Sadnik, Bratschko, Škrabarica, Schwab, Eckl, Wibmer, najemnik Draškovičev, Ana Becr, Goriup, kavarnar Schauer, Spritzey in gostilničar Reicher. Da vendar ni vse eno, je-li človek rodóm Nemeč ali Slovenec, se je pokazalo pri Reicherju, kamor zahajajo Slovenci, ki je razobesil črnozlato-rudečo zastavo mesto črno-rudečo-zlate. Ni mi sicer znano, pa mogoče je, da imajo nemškutarji kot posebneži v narodnem oziru že tudi svojo posebno zastavo. Izmed ostalih Ptujčanov so nekateri razobesili štajerske in cesarske. Na razstavnem prostoru so plapolale štajerske in cesarske, le v „kosthalle“ je mariborski pivarnar Götz razstavil tudi dve „frankfurtarci“.

Glede na napise na rastavi omenim, da je le vurbški posestnik Aleks. Grabar imel čisto slovenske, štirje drugi Slovinci pa so imeli dvojezične. Čisto nemške so imeli Slovinci iz ptujškega okraja: T. Mikl, Weinproduzent od Sv. Marjete nižje Ptujja, Colner od Sv. Urbana. Svoj Bienenstand sta razstavila Josef Wesiag, Lehrer, od Sv. Urbana in Johann Juranič od Sv. Andraža, pridelke pa Johann Wermeš, Budina — Werstje (domače ga zovejo: Brmež!).

Nemcem in nemškutarjem privoščimo to veselje, ki so ga vžili, vsaj preveč se ga niso; ker razstava je bila najslabša, kar jih je bilo do sedaj v Ptujju. Slovincem starodavnega Ptujja pa želimo v bodoče nekoliko več pameti in potrebne razsodnosti, odločnosti in neomahljivosti v boju za narodne in gospodarske koristi slovenskega ljudstva.

Iz Krčevine pri Ptujju. Bralni društvi v Krčevini in v Podvincih v ptujski okolici ste priredili dne 22. septembra t. l. podučno prednášanje. Na vspredu sta bila dva govora, nekaj deklamacij in petje. Prvi govor se je glasil: O koristi branja za kmetško ljudstvo; drugi pa: O ljubezni do maternega jezika. Navzoči udje so s zanimanjem poslušali oba govora, ki sta jim podajala obilo lepih naukov.

Želim, da bi društvena odbora, katerima je blagor in razvoj društev zeló na srcu, večkrat, posebno v zimskem času, razveselila ude s takimi podučnimi in času primernimi govori in

deklamacijami, pa tudi s petjem snujočega se društvenega pevskega zbora.

Ti dve društvi imata vzvišeno nalogo, da očistita ptujsko okolico in v ljudstvu vzbudita zanimanje, ljubezen in navdušenje za vse, kar lahko našim okoličanom koristi v verskem, narodnem in gospodarskem oziru. Zato pa le čvrsto, vstrajno in uspešno delujta, trdnjavici naši; branita dom in branita jezik naš lep slovenski!

Ptujska okolica, vzdrami se, vzdrami,
Mi pa Slovenci v boj brez strahú!
Naj ga ne bo izdajalca med nami;
Branimo vsi svetinje rodú!

Iz Gorice, dne 18. oktobra. Z umetniškimi cerkvenimi slikami sme se tukaj razun frančiškanske cerkve na divni Kostanjevici in jezuitske cerkve na Travniku ponášati te dni tudi župnijska mestna cerkev na Plačuti. Poleg slikarju g. Gosarju, gre pred vsem hvala preč. gospodu župniku Martinu Milostu, ki je dolgo let v to blago svrhu nabiral darove. Akademski cerkveni slikar g. Ivan Gosar, si je z novim tem delom postavil v resnici prav lep spominek. V štiri metre dolgem okvirju, na stropu, sredi cerkvene ladije, v imenitni risbi in koloritu, odlikuje se krasna slika, ki predočuje „Sveto družino“. Ob strani sv. Jožefa, predčenega v moški čvrstoti, ki je zamišljen v svoje tesarsko delo, sije Mati Božja predoča v ženski milini, dočim nižje v angeljski lepoti, čara ogledovalčeve oči deček Jezus. V tej sliki diha vse domačo srečo, koja povzdiguje še drug prizor, ki se javi očem z večnojasnih višav, kjer z nebeškega velikolepja, sredi angeljev, gleda na sv. družino Bog Oče, blagoslavljajoč jo, dočim vijeta nižje dva krilatca sveže vence. Nadarjeni umetnik je privoščil očem še prelep pogled v okolico, iz ktere veje orijentalška narava v svoji krasoti.

Vse kaže na tej sliki umetniško celoto bodisi vsled srečnega izbora ali risbe in kolorita. Nikakor ni pretirano, ako rečem, da je notrina gori omenjene cerkve vsled mojsterskega dela se okrasila, in če privzameš še dekoracije, ktere je na stropu in na straneh dovršil g. Camussi, se je dejal bi cerkev prenovila.

Gospod Ivan Gosar, ki dela tukaj že dve leti v splošno zadovoljstvo, in kojem preč. cerkvena upravnštva poverijo z mnogimi naročili, je osobito na cerkveno-slikarskem polji — mojster, ter zasluđuje v resnici vso pohvalo in priporočilo.

Narodno-gospodarske novice.

Važna naredba za obrtne in gospodarske zadrage.

Bivši pravosodni minister grof Schönborn je letos razglasil važno naredbo, ki se dostaje obrtnih in gospodarskih zadrug, h katerim spadajo tudi slovenske posojilnice in hranilnice ter konsumna društva. Nemška liberalna stranka je vse, kar je dobrega storil ta minister, nalašč in dosledno zamolčevala, in to tem bolj, ko se je ta minister oziral tudi na niže sloje in množice poprek. Čudno je le, da o tu mišljeni naredbi niso poročali niti slovanski listi; vsaj, kolikor nam je znano, so to naredbo prezrli slovenski dnevnik. Zato smo jako hvaležni maloruskemu mesečniku „Hayka“ (Nauka), da je v poslednjih združenih številkah ponatisnila isto naredbo in jej vrhu tega, ker piše tudi za kmetijski narod, pridodala jako poljudno raztolmačenje.

Dne 8. junija t. l. je priobčil „Vestnik državnih zakonov“ pod št. 7. nasledno ministerstvo naredbo.

Naredba ministerstva pravosodja notranjih del in trgovine v družbi z ministerstvom financij od 23. maja 1895. l.,

dostajajoča se izpremembe ministerske naredbe od 14. maja 1873. l. (V. d. z. N. 71) o zasnovi in vedenju registrov za obrtne in gospodarske zadrage.

Na mesto §§ 2. in 18. izdane ministerske naredbe v izvršenju zakona 9. aprila 1873 („V. d. z.“ Nr. 70) o obrtnih in gospodarskih zadrugah od 14. maja 1873. (V. d. z. Nr. 7) o zasnovi (napravi) in vedenju registra o zadrugah, stopijo z dne objavljenja te naredbe naslednje določbe:

§ 2.

Vsa v zgorej omenjenem zakonu predpisana oglašnja o vpisanju v registre o zadrugah naj se stavijo v protokol pri trgovinskem sodišču

ali osebno ali pa v obliki, poverjeni (potrjeni) od sodišča ali notarja.

Pooblaščenca so točno takisto dolžni predložiti potrjeno pooblaščenje.

Sodiščno ali notarijalno potrjenje pa ni potrebno, ako se kaže na oglašnju ali pooblastilu firmi predpisani podpis, ali ako se podpisi podpisavših se oseb uže hranijo v potrjeni obliki pri registerskih aktih trgovinskega sodišča.

§ 18.

Pri kontroli oglašnja naj se obrača posebno zanimanje na to, da bi bilo pravo prosilca v doseženje vpisanja brez vsake sumnje, in da bi pristnost priloženih zasebnih dokumentov, potrebnih v ta namen, bila dokazana s podpisi, poverjenimi od sodišča ali notarja.

Vendar pa je v dokazanje sklepa občnega zbora, načelnštva, nadzorništva ali drugega kateriga koli organa zadružnega dovolj — ako to ne nasprotuje pravilom — prijavljenje kopije iz protokola, potrjene s firmo soglasno predpisano, ako se podpisi podpisavših se uže hranijo pri registerskih aktih trgovinskega sodišča v poverjeni obliki.

Ako poverjeni podpisi niso priloženi po sodnijsko ali notarijalno, je sodišče dolžno preveriti se o pristnosti s primerjanjem s poverjenimi podpisi, hranečimi se pri registerskih aktih.

§ 19.

Kar se pa dostaje notranjega izdelovanja gledé na zadružne registre, uporablja se smisel pravil označenih §§ 18—21, potem v §§ 23, 24 in 26, ministerskih naredeb od 9. marca 1863. l. (V. d. z. Nr. 27) o izdelovanju trgovinskega registra.

Bacquehem, s. r. Schönborn, s. r. Wurmbrandt, s. r.

Važnost te nove naredbe tiči v 3. odstavku drugega paragrafa ter v 2. in 3. odstavku osemnajstega paragrafa. Važna pa je ona nova naredba radi tega, ker vsled nje so oglašnja za vpisanje v registre bolj prosta in ceneja.

Vsled 3. odstavka § 2. je konečno rešeno vprašanje, katero je tekom celih 20 let provzročevalo trgovinskem sodiščem samim mnogo sitnostij po vsej državi, posojilnicam in konsumnim društvom pa velike stroške in veliko izgubo časa.

§ 16. zakona od 9. aprila 1873 l. o obrtnih in gospodarskih zadrugah se glasi: „O členih načelnštva je treba takoj po izvolitvah napraviti oglašnja v registerske zapisnike o zadrugah. K oglašnju treba je priložiti njih legitamacijo. Členi načelnštva so obvezani pred trgovinskim sodiščem svojeručno podpisati se ali pa predložiti svoje podpise v poverjeni obliki.“

Natanko takisto je treba postopati pri vsaki izpremembi v sestavi členov načelnštva ali odločenju namestnikov.“

Ta § zahteva, da bi se členi načelnštva takoj po izvolitvah objavili sodišču, da se zapišejo njih imena in namestniki v registre, in da bi se pri tem oglašnju priložile njih legitamacije, t. j. dokumenti, dokazujoči, da so oni dejansko izbrani od občnega zbora, torej je treba predložiti tudi tisti del zapisnika, v katerem so imena in odgovarjajoče dolžnosti izbranih oseb, kakor tudi število glasov, ki jih je dobil vsak izvoljenec. Nadalje zahteva ta paragraf, da bi členi načelnštva, t. j. vodja, blagajnik in kontrolor, podpisali se svojeručno v prisotnosti sodnika ali pa poslali svoje podpise, poverjene od notarja. Ti podpisi se hranijo pri sodišču v registerskih knjigah.

Vse to se mora ponavljati vsakrat pri izpremembi v sestavi členov načelnštva ali pri določbi njih namestnikov.

Kako pa so posojilnice in konsumna društva doslej izpolnjevala zahteve paragrafa 16.?

Na osnovnem občnem zboru so se pred vsem sprejela pravila, katera so podpisali vsi, ki so se udeležili zbora in s tem pristeli se k členu zadrage. Od tega hipa vsa dejanja zadrage proizhajajo na osnovi pravil, t. j. izberejo se trije členi načelnštva in število členov nadzorništva, kakoršno določujejo pravila. Nadalje skrbi nove zadrage so v tem, da brez zamude zapišejo v registre trgovinskega sodišča pravila in člene načelnštva. V ta namen morajo imeti v rokah točen prepis pravil, sprejetih in podpisanih na občnem zboru, in prepis zapisnika ob-

čnega zbora. S temi dokumenti odpravijo se členi načelnštva k notarju, kateri potrdi te listine. Notar pa more poveriti le v tem slučaju, ako so členi načelnštva notarju osebno znani ali pa privedejo dva svedoka, osebno znana notarju, in poznajoča osebno vsakega iz členov načelnštva. Ako je opravljeno vse to, poveri notar prepis pravil in zapisnika in takisto podpise členov načelnštva. Poslednji, imajoči vse formalno poverjene prepise in pristne podpise, podajo trgovinskemu sodišču prošnjo za vpisanje pravil, imen, podpisov tudi namestnikov členov načelnštva v registre.

Iz tega je razvidno, koliko sitnostij, časa in stroškov provzročuje vpisanje v registre. Ako so bili po pretečenju treh let stari členi izbrani v novo za ista opravila, ker so se izkazali pošteni, sposobni in nesebični, nastalo je vprašanje, ali je potreba v novo prijaviti se sodišču za vpisanje istih oseb, in ali je potreba na novo poveriti njih podpise. Nekatera sodišča so reševala to vprašanje pritrdilno in so zahtevala ponovljenega vsega tu razloženega na podstavi § 16., v katerem ni predviden slučaj ponovljenja odbora istih oseb na obrok, ki ga določujejo pravila.

Druga sodišča pa niso zahtevala tega, ker so ostala pravila in opravila oseb ista, in se njih podpisi uže hranijo v registerskih knjigah. To vprašanje pa je konečno rešila zgorej navedena ministerska naredba, ki govori, da ni potreba v novo poveriti podpisov, temveč je dovolj prosto prijavljenje, in s tem so posojilnice in konsumna društva oproščena od mnogih osebnih sitnostij in stroškov. „Hayka“ ilustruje to z naslednjim zgledom. L. 1892. je bilo v Avstriji 2339 registrovanih zadrug. Denimo, da 1200 zadrug je izbiralo v novo iste osebe na naslednji obrok, in da je vsaka zadruga potrosila za zapisanje v registre le 20 gld., so skupno razdale ne manj od 24.000 gld., a taki odbori so proizhajali poprečno vsaka tri leta, in iz tega je možno zaključiti, kak dobrotnik in pokrovitelj teh zadrug se je pokazal s to svojo naredbo bivši pravosodni minister grof Schönborn.

Nadaljnje olajšanje je pa v naslednjem. Ako stopi nov člen v načelnštvo na mesto jednega, izstopivšega iz načelnštva pred obrokom iz kakoršnega koli vzroka, ali pa tudi namestnika, pooblaščenega po posebnem poročtvu, ni treba, da bi se oglašnje za vpisanje v registre v novo poverilo notarijalno, ako ostavša dva stara člena načelnštva, podpisi kateri se uže hranijo pri sodišču, prijavita poslednjemu o določenju jednega novega člena načelnštva, in to nadomešča poprejšnje notarijalno potrjenje. K temu preprostemu prijavitelju pri sodišču po ostavih dveh členih je treba jedino priložiti potrjeni podpis novoizvoljenega člena, namestnika ali pooblaščenega; tega pa do novoizdane naredbe ni bilo, kajti prijavitelje o novo izbranem členu načelnštva so poprej morali poveriti pri notarju ali pa pri okrajnem sodišču. Poslednje pa je jako redko in nerado prevzelo na sebe to delo, ker so sodišča tudi brez tega obložena z obilnimi opravili. Le tedaj, ako sta iz členov načelnštva izstopila dva člena, takó, da ostavši jedin člen nima prava, podpisovati firmo, je treba točno postopati po § 16. zakona o obrtnih in gospodarskih zadrugah.

Naposled je olajšanje pri sodiščih v tem, da poverjenje sodišču podajanih zapisnikov občnega zbora, pa tudi načelnštva, nadzorništva ni potrebno na osnovi 2. odstavka § 18., ako je točnost prepisa potrjena po obliki, predpisani po pravilih, t. j. po členih načelnštva, podpisi kateri se uže hranijo pri sodišču. Po takem poverjenju zapisnika bode v bodočnosti neizogibno potrebno jedino pri osnovanju zadrage, pri prvih volitvah členov načelnštva in konečno, tedaj, kedar je v slučaju smrti ali iz kakega drugega vzroka izstopilo toliko členov načelnštva, da število ostavih ni zadostno po pravilih zato, da bi imeli njih podpisi zakonito moč. Ako je pa zadostno število členov načelnštva za podpise, more se v bodočnosti tudi izprememba pravil predložiti sodišču za vpisanje v registre brez notarijalno poverjenega zapisnika občnega zbora in brez potrjenja oglašnja za vpisanje v register.

Razvidno je po vsem tem, da so zadrugam odslej znatno skrčeni stroški, in opravila z oblastmi so postala laža in jednostavna. Skupno s tem sta navstveni (moralni) pomen in pa samostalnost načelnštva znatno vzrastla, kajti podpisni členov načelnštva odslej v navedenih slučajih nadomeščajo notarijalno poverjenje.

Če pomislimo pri tej naredbi, da je bilo treba različnega opazovanja o sitnostih, ki so jih imele doslej obrtne in gospodarske zadrug pri vpisovanju v registre pri trgovinskih sodiščih, potem, da je pri rešenju tu razloženega spornega vprašanja pravosodni minister potreboval pritrjenja notranjega in, kar je bilo najbolj težavno, tudi finančnega ministerstva, je pač treba soditi, da je bilo srce grofa Schönborna vneto za blagostanje nižih slojev in širšega naseljenja v občeh. Njega, pri vseh neprilikah, se bodo hvaležno spominjali tudi na druge strani. Kakor znano, objektivno postopanje je izumila jedino nemška levica, da bi tlačila toliko lažje občeh mnenje drugih strank in osebnost slovenskih narodov. V grofa Schönborna so sili dolgo časa, naj bi uvedel subjektivno postopanje, pa takó, da bi ostalo tudi objektivno. On je kazal na opasnost tega zahtevanja, naposled je našel vendar jeden način, vsled katerega sicer ostane objektivno postopanje, ali se zmanjšajo konfiskacije radi tega, ker so državna pravdnštva dolžna dobro premisliti stvar, predno morejo smatrati, da bi bilo vredno postopati tudi subjektivno, vsled česar nastajajo zatožbe pred porotniki.

V političkem pogledu je bil grof Schönborn za Taaffejevega ministerstva sodeležnik dunajskih punkcij in njih interpretacij; to mu je skrčilo popularnost pri Čehih. Kar se dostaja pa Slovencev in Hrvatov, spominjajo se ti jako živo naredbe o slovenskih napisih pri sodiščih etc. v Istri in drugod. Minister Schönborn je sam od sebe izprevidel pravičnost take odločbe, in je torej sam izdal naredbo. Da si je nakopal s tem mnogo sitnosti, krivi so drugi, in Slovenci in Hrvati morejo biti le hvaležni bivšemu ministru, in obžalovati, da so niži sloji in negospodovalni narodi izgubili pravosodnega ministra grofa Schönborna, ki je imel srce za blagostanje nižih in za pravo šibkih. Naj bi mu bilo dano pa po drugih potih delovati blagodejno!

Letni računi slovenskih posojilnic.

Računi slovenskih posojilnic naj obsegajo navadne 3 dele vsakega pravičnega trgovskega računa: 1. denarni promet, 2. stanje (bilanca), 3. račun o dobičku in zgubi. a) Račun denarnega prometa je le prepis vseh svot, ki so bile najprvo v blagajniškem dnevniku zabilježene in potlej še v knjigah „dohodki“ in „izdatki“ razvrščene.

b) Pregled stanja, bilanco je že težje sestaviti. Rezultat baš minulega leta je treba postaviti na rezultate prejšnjega leta. Ta števila je pa treba še primerjati s svotami, ki se vzamejo iz vseh združnih knjig. Treba je pač sešteti iz knjig vsa posojila, ki so pri dolžnikih bila zadnji dan združnega (ob enem solnčnega) leta, sešteti vse zaostale obresti, naložene hranilne vloge z naraslimi obrestmi, preceniti inventar itd. Na ta način se dobi združno imetje. Da se dobé združne obveznosti (pasiva), treba je slično postopati gledé deležev, hranilnih vlog, rezerve itd. Ako se bilanca na dva načina sestavlja in računi, tako se najdejo gotovo prava števila, ki niso fingirana (navidezna), marveč odgovarjajo djanskemu stanju posojilnice. c) Račun o dobičku in zgubi ni tako važen. To je le kontrola in dokaz, da se je bilanca pravično izračunila in sestavila. Ta oddelek celega računa je ob enem tudi izpričevalo, da zavod ve, kateri oddelki njegovega poslovanja so za drugi v korist, kateri v škodo.

Tu je pa treba dobro preudariti, katere vrste dohodkov so bili zadrugi v resnici v korist in katere v resnici v škodo; preudarite, katera števila je uvrstiti le pri tem kontu in ne pri bilanci, katera števila se pa zopet morajo pri tem kontu in pri bilanci v poštev jemati in navajati.

Splošnega navoda za sestavljanje letnega računa ne moremo podati, ker so v tej zadevi

različna pravila posojilnic, katera povedó, kako je bilanco sestavljati. Rezervni fond pride vse-kako med pasiva (dolgove); navadno pride med pasiva pristopnina, ker se mora običajno djati k združnemu zakladu. Obresti, ki jih posojilnica daje lastnemu rezervnemu fondu, prištevajo se tudi k pasivi. — Upravni stroški se prištevajo vselej k „škodi“ (zgubi), baš tako nagrade (ako se niso dale iz čistega dobička), davki, neposredne pristojbine. Povrneni upravni stroški pridejo k dobičku, baš tako nov inventar; dočim je obraba inventarja posojilnici v škodo. Kedar dela nova posojilnica svoj letni račun, naj vzame za vzgled tudi nekaj računov novejših posojilnic. Sicer pa naj vpraša za svét izvedence; revizor bode sleherni posojilnici rad razjasnil, kar bode v njegovi moči.

4. del letnega računa je opravilno poročilo; kakoršno naravnost terja § 22 točka 3 združne postave z dne 9. aprila 1873, v katerem se pravi, da se mora z računskim sklepom in bilanco vred objaviti „število udov, ki jih je društvo imelo o času sklenene bilance, potem število društvenikov, kolikor jih je v teku bilanca leta pristopilo in odpalo, kakor tudi število opravičnih deležev, kolikor jih je bilo o sklepu bilance in kolikor se jih je v teku leta vnovič pridružilo, odpovedalo ali odplačalo“.

Pravilno je, da so pri letnih računih zlasti upravni stroški natančno navedeni in razvrščeni; zlasti kjer so ti stroški že visoko število, treba je tudi v javnem računu vse te svote navesti, da si zadruga ohrani svoje dobro ime nasproti udom in nasproti občinstvu. Pove naj se tudi, kako se namerava čisti dobiček porabiti ali kako se je že obrnil.

Račun naj bode gledé vseh oddelkov podpisan od vseh udov ravnateljstva (načelstva) in od pregledovalcev računa. Dobro je pa, če ima račun še pregled posojilniškega delovanja iz prejšnjih let in razna naznanila gledé uradnih dni, glede sprejemanja udov in hranilnih vlog, zastran dovoljevanja posojil, zastran visokosti raznovrstnih obresti (deležev, hranilnih vlog posojil) itd.

Književnost.

(Peti „Letopis slovenskih posojilnic“ l. 1894.) Po naročilu „Zveze slovenskih posojilnic“ sestavil Ivan Lapajne, šolski ravnatelj v Krškem. Izdala in založila „Zveza“, tiskal Dragotin Hribar. Ta „Letopis“ prinaša enako tvarino kakor prejšnji letniki, kaže velik napredek slov. posojilništva in priporoča Slovincem edinost na tem velevažnem slovenskem polju.

(Slovanske knjižice) — urednik A. Gabršček v Gorici — je izšel 42.—43. snopič skupno, ki obsega izvorno povest „Smodin“ (spisal Dobravec) in „Za negotovimi težnjami“, poslovenjeno slovaško povest. Cena 176 strani obsegajočega snopiča je samo 36 kr.

Loterija „Kat. podp. društva!“

Za srečke so plačali do sedaj sledeči p. t. gg. dr. Iv. Križanič, korar in Pavel Hrvat, žup. po 50 gld. Fr. Lekše, kap. 40 gld. Dr. Jos. Muršec, prof. v pok.; M. Matek, prof. bogosl.; I. Orožen, stol. prošt.; V. Mikuš, kap.; I. Potovšek, kap.; M. Lendovšek, žup.; A. Hajšek, č. korar in dek.; dr. I. Pajek, korar; dr. I. Mlakar, korar; M. Šnid, žup. in A. Veternik, kap. po 20 gld.; Jos. Žičkar, ž. 15 gld.; F. Jahn, ž.; A. Lednik, ž.; M. Jurkovič, ž. D. Grobelnik, kap.; H. Rešek, kapitulat.; M. Strajnsak, č. korar in dek.; A. Urek, žup.; V. Selič, žup.; M. Fideršek, žup.; I. Krušič, žup.; Em. Slanec, I. Prešern, I. Gorišek, kap.; I. Črnko, žup.; I. Zidanšek, prof.; A. Šijanec, žup.; I. Žmavc, žup.; I. Lenart, žup.; M. Gaberc, žup.; M. Kragl, žup.; A. Inkret, žup.; Dr. A. Suhač, žup.; A. Zdošek, žup.; I. Kolarič, žup.; M. Strnad, žup.; M. Strašek, žup. po 10 gld.; A. Lacko, žup. po 8 gld.; G. Presečnik, žup. in I. Kunej, žup. po 6 gld.; I. Rom, žup.; F. Svarc, žup.; A. Kajtna, žup.; I. Horvat, žup.; M. Frece, žup.; I. Zdravec, kap.; I. Sigl, kap.; P. Štefan, kap.; Gomilšak, prof.; F. Stifitar, prof.; V. Tamše, žup.; I. Bohanec, žup.; I. Tombah, dek.; A. Urek, žup. po 5 gld.; F. Ogrizek, žup.; F. Smrečnik, žup. in P. Skuhala, žup. po 4 gld.; A. Grušovnik, žup. po 3 gld.; J. Kunc, žup.; J. Čížek, kap. in A. Fišer, žup. po 2 gld.; dr. A. Meško, prof.; F. Šoštarič, ž.; J. Caf, žup.; J. Ulčnik, žup.; A. Merkuš, žup. po 1 gld.; Posojilnica v Brežicah je prostovoljno darovala 54 gld. 50 kr., Bog povrni!

Pratika za leto 1896

na drobno in debelo

se dobi pri

Dragotin Hribar-ju v Celji.

Št. 5031.

Razglas.

C. kr. okrajno sodišče v Laškem trgu razglašá:

Na prošnjo upravitelja konkurzne mase se dovoljuje upna prodaja v konkurzno maso Matije Majcena v Laškem trgu spadajočega blaga in prodajalnične oprave, katere sodnijsko cenjena vrednost znaša 2008 gld. 07 kr. in se bode vršila v dveh rokih in sicer

dne 22. oktobra in 4. novembra 1895

kakor tudi naslednje dni, vselej od 8—12 ure dopoldne in 2—6 ure popoldne v hiši prodajalnice Matije Majcena v Laškem trgu s pristackom, da se predmeti, ki se bodo prodajali pri prvi prodaji prodajo le za izklicno ali višjo ceno, pri drugi prodaji pa tudi pod izklicno ceno proti takejšnjemu plačilu in odstranjenju.

C. kr. okrajno sodišče v Laškem trgu 17. oktobra 1895. (195) 2—2 Upravitelj urada.

Naznanilo.

Podpisani priporoča vsem Slovincem in rodoljubom svojo bogato zalogo najboljših vrste kave, čaja, riža, južnega sadja itd., blago je izvrstno, dokaz temu je, da večina č. g. duhovščine pri njemu naroča.

Razpošilja na drobno in debelo od 5 kilogramov franko po pošti sledeče vrste kave:

Rio fina po gld. 1.65 klg. St. Domingo po gld. 1.85 klg. Santos " " 1.70 " Gold Java " " 1.90 " Malabar " " 1.85 " Ceylon Perl " " 2.15 " Portoriko " " 2.— " Mokka arabska " " 2.15 "

Blago, ki bi ne ugajalo sprejme se nazaj ali zamenja. — Kupuje in sprejema v zameno tudi fižol in druge domače pridelke in plača po dobrih cenah.

Na povpraševanje se radovoljno odgovarja in priporoča.

Z velespoštovanjem

E. A. Repešic, Trst,

(198) 3—2 ulica Istituto, št. 22.

Čistilnica (Trier)

dobro ohranjena se proda za

50 gld. (197) 2—2

Več pove Ivan Prislan, Braslovče.

Mlin

z vrtom za hmelj in travnikom v Št. Petru št. 58 v Savinjski dolini

se proda po prav ugodnih pogojih za 4800 gld.

J. Metzl, (193) 3—2

Dunaj, 2/2, Untere Donaustrasse 9.

Službo organista

dobi lahko takoj soliden in zanesljiv neoženjen mladenič, ki je dovršil cecilijansko šolo. Prošnje naj se pošljejo

(199) 2—2

župnijskemu uradu v Dramljah na Štajerskem.

Na prodaj

je posestvo v Št. Petru v Savinjski dolini poleg kolo-dvora. Posestvo obstoji s hiše z dvema sobama, hlevom in kašte z velikim vrtom in dveh njiv, tudi 700 drogov hmelja je zraven. Vse je zelo pripravno za kakega rokodelca. Dobiti je po nizki ceni. Natančneje zve se pri lastniku.

(180) 3—3

I. Zaveršnik-u.

Gostilna v najem.

V velikem trgu na Kranjskem odda se lepo in ugodno prenovljena gostilna s prenočiščem, v najem. Trg je 20 minut od južne železnice oddaljen, v katerem se nahaja c. kr. okrajno sodišče in davkarija, v plodovitem kraju, z zdravim obnebjem, z dobro obiskovanimi sejmi. Gostilna obstoji vže 40 let, je brez konkurence, s tremi sobami za goste in z devetimi sobami za tujece in potnike, s kuhinjo, kletjo, ledenico, hlevom, zidano šupo za več velikih voz, z dvema dvoranama, jedna ugodno prirejena za kavarno, kakoršne še ni v trgu. Mesarski obrt v hiši. Poleg lep vrt s pokritim kegljiščem. Vse s hišno opravo. Najemščina je primerno cenjena. Pogoji izvedó se v Ljubljani v Špitalskih ulicah št. 6. (181) 3—3

Anton Kolene

trgovec v Celji

kupuje vsake vrste deželne pridelke, kakor: fižol, suhe gobe, divji in pravi kostanj itd. itd. Kakor tudi fino namizno sadje, breskve, hruške, jabolke itd. itd. vse po najvišjih cenah. (179) 9—4

Išče se za Celje mlad hlapec,

kteri razume vrtnarsko delo. Plača 8—10 gld. na mesec. — Kje, pove upravništvo „Domovine“. (188) 3—3

Vinogradsko posestvo

v najlepši legi blizu državne ceste Vojnik-Konjice je na prodaj. Taisto obsega 3 orale vinograda, 1 oral mladega sadovnjaka in travnika z njivo, 8 oralov gozda. Nahaja se tik vinograda s krasnim razgledom enonadstropna gospodska hiša (5 sob, obokana kuhinja, štedilno oglišče, velika klet, preša itd.). Blizu gospodske hiše stoji vincarija.

Cena za vse samo 1500 gld.

(Polovica se tudi pusti proti vknjižbi.) — Več pove upravništvo „Domovine“. (192) 2—2

R a z p i s.

Služba organista in cerkovnika na Laškem

se bo do 1. januarja 1896 oddala.

Prosilci naj se oglasio vsaj do 1. decembra t. l.

Cerkveno predstojništvo na Laškem,
(189) 3—3 dne 1. oktobra 1895.

(186)

8—3

C. kr. privil.

I. spodnještajerska zaloga oblek

za gospode ter oblek (uniform) za uradnike in vojake

— častni član pariške izumiteljske akademije —

M. Weiss, Celje

Gospodska ulica
(Herrengasse) 8
nasproti hotela
„Erzherzog
Johann“
priporoča

svoje patentovane snemne kožuhe za uniforme, gornje obleke za gospode in dame ter veliko zalogo vsakoršnih uniform.

Velika izber inozemskih modnih tkanin, vsakojake kožuhovine, pravi tirolski loden, dežnih plaščev, lovskih in navadnih kožuhov za v mesto, potovanje itd.

Kožuhe vsake vrste prevzamem v preuredbo po moji patentirani naredbi za snemanje.

Pri naročilih od zunaj zadostuje, če ni prave natančne mere, tudi dobro pristojna obleka.

Zmerne cene, točna postržba. Cenike in priznalna pisma pošiljam na zahtevanje poštne prosto.

Moric Rauch

steklar v Celji, Rotovške ulice priporoča svojo največjo zalogo vsakovrstnih steklenih in porcelanskih posod za gostilne, kavarne in dom, kakor tudi drugih steklenih izdelkov. Zalogo vsakovrstnih najfinjših oljnatih barv. Največjo izber zrcal in podob vseh velikosti v okvirjih in brez njih.

Posebno pa opozarja slav. občinstvo na veliko zalogo vsakovrstnih najnovejših

svetilnic za gostilne

iz izredno svetlobno jakostjo, kakor tudi od pripravljenih do najkrasnejših namiznih in visečih svetilnic po najnižjih cenah.

Priporoča se tudi za vsakovrstna steklarska dela pri novih stavbah in vsprejema vse v njegovo stroko spadajoče poprave ter jih izvršuje solidno, točno in ceno. (200) 5—2

Matevž Sinkovič

umetni in portalni mizar

v Celji, Gosposka ulica, št. 25

priporoča se za izvršitev vsakovrstnih umetnih mizarjskih del, po

(187) zmernih cenah. 8—3

Delo solidno, ukusno ter trajno.

= „Svoji k svojim!“ =

Trgovski pomočnik

vešč slovenskega in nemškega jezika, posebno izurjen prodajalec v trgovini z železom in usnjem in trgovini z mešanim blagom, sprejme se takoj pri Ludoviku Smolcu v Sevnici na Savi. (205) 3—2

Zahvala in priporočilo.

Podpisani sem bil zavaroval svoja poslopja zoper požar pri banki „Slaviji“ v Pragi. Ker sem pogorel in mi je banka „Slavija“ škodo tako hitro in pošteno poplačala, da sem s tem popolnoma zadovoljen, jo vsakemu priporočam. (203) 1—1

Štefan Stepišnik, po dom. Pendi, posestnik v Leskovcu pri Celji.

Hiša

v Šmartnem, en četrt ure od Slovenskega Gradca, tik okrajne ceste in blizu nameravane nove železniške postaje, na jako dobrem prostoru, novo zidana z nedodelanim prvim nadstropjem, pripravna za vsako trgovino, posebno za krojača, proda se takoj iz proste roke. Natančnejše pogodbe podaja Fr. Dolenc v Mariboru. (206) 3—1

Oddaja gozdnih sadežev.

V erarskem gozdnem vrtu v Gradci in v Celji je na razpolago 60000 triletnih smrek, 115450 dveletnih mecesnov (30 cm. visokih), 35.700 triletnih črnih borov, 7000 triletnih belih borov, 130.000 dveletnih črnih borov, 1200 petletnih orehov in 400 štiriletnih lip.

Gozdni posestniki, kateri želijo takšne sadeže še v jesen t. l. dobiti, naj se obrnejo do 15. listopada na c. kr. gozdno nadzorstvo v Gradci, odnosno na gospoda c. kr. gozdno-nadzornega komisarja v Celji. Cena za tisoč smrek, mecesnov, triletnih črnih in belih borov je 2 gld.; 2 letnih črnih borov 1 gld. 50 kr.; za komad orehov 6 kr. in za komad lip 2 kr. Kdor hoče te sadeže brezplačno (proti povrnitvi režij) dobiti, mora dobiti dotični prošnji ubožno spričevalo občinskega urada. Celje, dne 2. septembra 1895.

C. kr. gozdno nadzorski komisar: Donner.

Mayfarth & Comp.

prenesljive štedilne kotlene peči

za kuhanje in poparjenje živinske krme, krompirja, itd. za kuhanje vode in perila, za peke in mesarje, za napravljanje masla, za tovarne mila ter kemičnih snovij, kakor tudi za vse domače in kmetijske potrebe. Porabi se le malo kuriva ter se lahko povsod postavi. Samo one z vlitno trdko so prave. Zahteva naj se cenik tudi o reznicah za krmo, repo in krompir, mlinih za drobenje in tlačenje, koruzne robkalnice, žitne čistilnice in izbiralnice, preše za seno in slamo, vitala ter mlaitilnice.

Ph. Mayfarth & Comp.

Dunaj, II., Taborstrasse 76. — tovarna kmetijskih strojev. (202) 10—1

Katalog z mnogimi priznalnimi pismi brezplačno. Iščejo se zastopniki in preprodajalci

JOSIP HOČEVAR

v Celji, Graška ulica 19

priporoča čast. duhovništvu in slav. občinstvu

svojo veliko zalogo

storjenih oblek za gospode in dečke

ter najfinjše štofe

od angleških in brnskih tvrdk i. t. d.

za jesenski in zimski čas.

Vsako naročilo zgotovi se solidno in takoj!

— Vse po najnižji ceni. —

(173) 10—3

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

po najnižji cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jamstvom in na poskušanje

IG. HELLER, DUNAJ

Praterstrasse Nr. 43.

Bugetno distribucija 189 strani občin

in vsakomur, ki mu želimo poslati na zahtevanje takoj brezplačno

Priloge in sliki.

(48) 20—15

Med. doktor Hinko Šuklje,

večletni asistent dr. Valente, profesor porodništva in primarija kirurgije dr. E. Schleimer-ja, ordinira v Celji, Graška cesta (Grazer-Strasse) št. 15, I. nadstropje, vsaki dan od 9.—11. ure dopoldne in pa od 3.—4. ure popoldne. (154) 10—5

JOSIP KOŽENY

narodni krznar v Celji

Graška ulica (Grazer-Strasse) št. 4

priporoča se slavnemu narodnemu občinstvu na deželi in velečastiti duhovščini i. t. d., za napravo vsih krznarskih del, kakor: kožuhovine, raznih čepic, mufov i. t. d. po najnižjih cenah. Tudi vsa popravila zvršim točno, solidno in ceno.

(Opomba uredništva.) Ker so naši nasprotniki razglasili drugega krznarja za svojega in ga kot takega priporočajo, je naša posebna dolžnost podpirati tega, ker ga hočejo uničiti oni. Poskusimo se, kdo bo zmagal! (183) 9—4

Dobiva se najceneje v podpisani ekarni, ako se naroča — po pošti. —

Za prsa:

Zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvarja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr. (143) 10—4

Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in prganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Ubald pl. Trnkoczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani.

DRAGOTIN HRIBAR

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Celji

priporoča gospodom trgovcem in prodajalcem svojo

Veliko zalogo vsakovrstnega papira

za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega, svilnatega (za cvetlice), za vezanje knjig itd., zalogo raznih Nežiderskih zvezkov, Hardtmuthovih svinčnikov in angleških peres po originalnih cenah tovarniških; daje priporočila

zavitke za pisma raznih velikosti in barv, peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisalke, krede, gobice, pušice in škatle za peresnike, torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah

Posebno lep izber papirja in zavitkov v mapah in elegantnih škatljah.

Najbolje strune za citre, gosli in kitare.

Velik izber albumov za fotografije in spomenice, map za pisma in papirje, tintnikov, okvirjev za fotografije, listnic itd.

— po nizkih cenah. —

Šolske in molitvene knjige še poseben popust.